Ára 4 lei.

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 május 13, péntek. VI. ÉVFOLYAM, 108. SZÁM.

Ennyivel nem érhetjük be!

Ahhoz, hogy jobban élhessünk, több kenyérre, zsirra, husra, vajra, zöldségre és egyéb élelmiszerre van szükségünk. Hogy jobban öltözködhessünk, több szövetre, vászonra és bakancsra. Szükségünk van ezen kivül jobb és egészségesebb lakásokra, kórházakra, iskolákra, jobb utakra, több vasutra és villanyra. És rengeteg, felsorolhatatlanul sok más ipari és kulturális termékre. A nyomort, az elesettséget a pusztitó népbetegségeket, a tudatlanság és a babonák sötétségét csak igy szüntethetjük meg városon és falun egyaránt.

Hogy mindezek meglegyenek azonban, ahoz sok és jól megszervezett, céltudatos, tervszerü munkára van szükség. S még ez sem elegendő. A termelt javak igazságos elosztására is szükség van. Mert hiszen a munkásosztály és a dolgozó parasztság ezelőtt is sokat dolgozott. Annyit, hogy szakadt meg bele. De munkája gyümölcséből csak a morzsa jutott számára. Azoknak jutott sok, akik semmit, vagy majdnem semmit nem dolgoztak. A sarki boltos meggazdagodhatott a parasztok és munkások termelvényeinek árusitásából, de a munkások és a parasztok gyerekei elsenevészedhettek és elhalhattak. Hát még a gyárosok és bankárok! Hogy éltek ők abból, amit a dolgozóktól raboltak! Micsoda palotákban laktak, hogy öltözködhettek, hogy ehettek, hogy utazhattak. Még ez sem volt elegendő számára. Nyakunkra hozták a maguk önző érdekéből a háborut, hogy mig a dolgozók fiai vérezzenek és megcsonkulnak a haremben, ők a háborus nyereségből jobban meggazdagodjanak. A Szovjet Hadsereg felszabadító győzelmei után lehetőségük nyilt változtatni ezen a megfordult világon. A munkásosztály és élharcos Pártja vezetésével, kemény harcok árán elüztük a kizsákmányolókat az ország éléről, népi tulajdonba vettük a gyárakat, üzemeket és bankokat. A nép kezébevette sorsa irányitását. Ez azonban még nem elegendő a dolgozók jobb életének biztositására. A tőkés-földesuri mult bűneit, a háboru pusztitásait is el kell tüntetnünk. Nem csupán annyit kell termelnünk, mint a háboru előtt, hanem többet. S elsősorban olyasmit, amire a dolgozó népnek, ezen tul pedig a további fejlődés biztositására szükség van. A háboru előtt Romániában nem gyártottak kaszát. A gyárosoknak, bankároknak nem volt szükségük rá. Hogy a paraszt drágán kellett megfizesse a külföldről hozott kaszát — mit fájt attól az ő fejük. A behozatali vámon, a puszta értékesitésen megkeresték a magukét.

Ebben az évben a Román Munkáspárt Állami Tervet készitett s azt jóváhagyta a Nagy Nemzetgyülés. Most a Terv megvalósitásán munkálkodik az ország dolgozó népe. Munkások a gyárakban, dolgozó parasztok a mezőn, alkotó értelmiségiek, szakemberek az irodákban. A Terv több kenyeret, több élelmiszert, több ipari cikket jelent. Annak a kornak az előkészitését, amikor minden azoké lesz, azok élnek majd jól, akik dolgoznak s amikor, aki nem akar dolgozni, nem is kap semmit.

Megérkezett a fővárosba a bolgár kormányküldöttség

Kényelmes élet és szórakozás várja a dolgozókat az üdülőtelepeken

Felkészültek a tavaszi vetési csata harmadik szakaszára

Kedden reggel megérkezett a fővárosba a bolgár kormányküldöttség, amelynek tagjai *Ganev Dimitar* külkereskedelmi miniszter, *Ganovszki Szava* külügyminiszterhelyettes és *Panov Janku* tábornok, belügyminiszterhelyettes.

A bolgár kormányküldöttséget Teohari *Georgescu*, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára, belügyminiszter, *Bărlădeanu* A. külkereskedelmi miniszter, *Jianu* Marin helyettes belügyminiszter, *Preoteasa* Grigore helyettes külügyminiszter, *Boris* Manolov bukaresti bolgár nagykövet, valamint a nagykövetség tagjai és *Zaharia* C. külügyminisztériumi igazgató fogadták.

Rövidesen megkezdődik a tavaszi vetési csata harmadik szakasza

A földmüvelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint — mint megirtuk — május 8-ig bezárólag az egész ország területén 6 millió 224.109 hektár területen végezték el a tavaszi vetési munkálatokat, vagyis 93.80 százalékban teljesitették az előirányzott vetési tervet.

Az erdélyi megyék közül *Temes-Torontál megye 108.1 százalékban, Udvarhely megye 105.4 százalékban, Krassó megye 104,3 százalékban, Szatmár megye 101.8 százalékban, Bihar megye 100.3 százalékban, Szilágy megye 100.2 százalékban, Fogaras megye 98.1 százalékban, Maros-Torda megye 97.5 százalékban, Kisküküllő megye 97.5 százalékban, Szeben megye 97.1 százalékban, Brassó megye 96.7 százalékban, Szörény megye 96.4 százalékban, Arad megye 94.1 százalékban, Kolozs megye 93.7 százalékban, Naszód megye 92.2 százalékban, Alsófehér megye 90.9 százalékban, Nagyküküllő megye 87.9 százalékban, Háromszék megye 87.7 százalékban, Csik megye 86.1 százalékban, Torda megye 86.2 százalékban, Szamos megye 82.2 százalékban, Hunyad megye 81.7 százalékban és Máramaros megye 67.9 százalékban teljesitették a tavaszi vetési tervet.*

A fenti adatokból kitünik, hogy Máramaros megye és a székely megyék elmaradtak a mezőgazdasági munkában.

Dolgozó földmüveseink, a Román Munkáspárt vezetésével és irányitásával és az ideiglenes bizottságok hathatós támogatásával mindenütt felkészülnek a tavaszi vetési csata most kezdődő harmadik szakaszának munkájára. Ebben a szakaszban vetik el a vetési tervben előirányzott különféle ipari és egyéb növényeket.

Országos értekezletet tartottak a pionér-szervezetek megszervezésére

Az Ifjumunkás Szövetség Központi Bizottságának kezdeményezésére, az IMSz összes megyei szervezeteinek pionér felelősei a napokban értekezletet tartottak a fővárosban. Az értekezleten megvitatták azokat a feladatokat, amelyek a pionér csapatok országos megszervezésével kapcsolatban az Ifjumunkás Szövetségre hárulnak.

Az értekezleten *Daja* Grigore, az IMSz Központi Bizottságának tagja *részletesen feldolgozta azokat az utasitásokat, amelyeknek alapján az IMSz megyei szervezetei mellett működő pionér csoportfelelősöknek tevékenykedniök kell, hogy a pionér-szervezetek az egész ország területén minél hamarabb megkezdhessék működésüket.* A pionér-szervezetek előtt rendkivül komoly és jelentős feladatok állnak, mivel hivatásuk a jövő nemzedéket a kommunizmus szellemében nevelni

Kulturközpontokká alakitják át a nyaraló- és üdülőtelepeket

Az Országos Szakszervezeti Tanács a munka- és népjóléti minisztériummal együtt, részletes tervet dolgozott ki a fürdő- és üdülőtelepek kulturéletének megszervezésére.

Az üdülőtelepeken ebben az évben több, mint 172 ezer dolgozó tölti pihenőszabadságát. *A pihenő dolgozókat teljes kényelem várja és gondoskodtak művelődési szükségleteik kielégitéséről is.* Ezért, az üdülőtelepi munkásklubokat könytárakkal, rádióval, sakkal és egyéb szórakozási lehetőséggel látják el. A gyógyfürdők és az üdülőtelepek megfelelő példányszámu napilapot és folyóiratot kapnak.

Az ország 10 nagyobb fürdőhelyén rádiótovábbitó központot létesitettek és több mint 600 üdülőotthonban rádiót szereltek fel.

A nagyobb fürdőhelyek kulturéletének megszervezése 18 kultur- és sportfelelőst küldenek ki, akik munkájukat az üdülőhelyeken működő állandó szakszervezeti bizottsággal karöltve végzik.

Az ideiglenes bizottságok ugyancsak utasitást kaptak arra vonatkozólag, hogy a megyéik területén levő gyógyfürdők és üdülőtelepek kulturális életének megszervezésére adjanak meg minden támogatást.

Igy vásárolhatnak részletre háztartási cikkeket dolgozók

Az ország dolgozói nagy örömmel fogadták a kereskedelmi és élelmezésügyi minisztérium rendeletét, amely felhatalmazza a Centrocom-Metal állami kereskedelmi vállalatot, hogy *12 havi részletre a dolgozóknak különböző háztartási cikkeket hitelbe árusithasson.*

A Centrocom-Metal a következő háztartási cikkeket adja havi törlesztéses részletre:

Gyermek sportkocsit, amelynek ára 9.512 lej, olcsó mélykocsit, 11.228 lejért, bélelt gyermekkocsit 15.128 lejért, aragázkályhát két főzőhellyel 15.687 lejért, három főzőhellyel 22.447 lejért, négy főzőhellyel 27.990 lejért, három plusz egy lámnás „Philips" váltóáramra berendezett rádióvevőkészüléket 20.685 lejért, „Universal" tipusu rádióvevőkészüléket 17.685 lejért és varrógépet 38.490 lejért. Ezekhez az árakhoz hozzászámitják az 5 százalékos kamatot is.

A háztartási cikkek részletre való vásárlásánál a dolgozók tipus-szerződést kötnek a Centrocom-Metal kiskereskedelmi üzletével, a „Ferrometallal". A vételi szerződést a vállalat igazgatója és üzemi bizottságának elnöke is láttamozzák.

A vállalat igazgatósága levélben jót áll alkalmazottjának havi részleteiért. Amennyiben pedig az alkalmazott időközben megválna a vállalattól, ugy a vállalat vezetősége semmiféle további kezességet nem vállal és a kintlevőséget a Ferometal cégnek közvetlenül az alkalmazottól kell behajtania.

MILYEN RÉSZLETEKET KELL FIZETNI?

Az eladás *legfeljebb 12 havi részletre történhetik, az alkalmazott fizetése arányában.* Az 5000 lej fizetésü alkalmazott havi 1000 lejt, 5000—8000 lejig havi 1500 lejt, 8000—12.000 lejig havi 2000 lejt, 12.000 lej havi fizetésen felül pedig havi 2500 lej összegü részletet kell fizetni. Az áru megvételénél a dolgozó a vételár 20 százalékát egy összegben kell megfizesse.

HAVI 12 SZÁZALÉKOS KÉSEDELMI KAMATOT SZÁMIT FEL A TÁRSADALOMBIZTOSITÓ

A társadalombiztositási törvény rendelkezései értelmében a társadalombiztositói járulék késedelmes fizetése esetén minden napi mulasztásért 0.05 százalék késedelmi kamatot kell fizetni. Ez azt jelentené, hogy 5000 lej illetmény után járó 500 lej társadalombiztositó járulék befizetésének elmulasztása esetén napi 25 bani késedelmi kamatot, vagyis havi 50 lej büntetést kell fizetni.

Ez a fenti összeg tul alacsonynak bizonyult ahhoz, hogy a vállalatokat a társadalombiztositó járulékok pontos kiegyenlitésére szoritsák. Ezért, a Hivatalos Közlöny kedden megjelent számában helyreigaztást közölnek, amelynek értelmében *a társadalombiztositói járulékok késedelmi kamatja, ugyanugy, mint a többi adónál napi 0.4 százalék, vagyis havi 12 százalék.*

Minap közölte a minisztertanács, hogy az év első negyedében sikerült megvalósitani a Tervet. Sőt 7.3 százalékkal tul is szárnyalni az első negyedévi előirányzatot. Ezt az eredményt elsősorban az iparban értük el. A mezőgazdaság ebben az időszakban főleg előkészitő munkát végzett. Készült a tavaszi vetésre. Megjavitották a szerszámokat, kitisztitották a vetőmagot, trágyázták a földet, kezelték a gyümülcsösöket és az erdőket. Igyekeztünk megvédeni az állatok egészségét, uj apaállatokat beszerezni. A szakszerü mezőgazdasági munka végzésére felszerelték a mezőgazdasági gép- és traktorállomásokat, kijavitották a gépeket. Az első negyedév lezártakor kezdődött meg a vetés. Ez tehát nem szerepelhet még az első negyedévi jelentésben. De ma már tudjuk, hogy a vetési csata a végéhez közeledik. 93 százalékban befejeződött. Sok megyében tullépték a vetési tervet. S miután a munkát jobb körülmények között és szakszerübben végezték el, mint az előző években, bizonyos, hogy meglesz az eredmény.

Dolgozó földmüvességünk azonban nem elégedhetik meg ezzel. A mezőgazdasági munkálatok folyamatosan tartanak. A vetéseket kezelni kell, ápolni kell. Biztositani kell, hogy jól fejlődjenek és jó termést hozzanak. Nagyobb erővel kell ráfeküdni az állatállomány fokozására és szakszerü nevelésére. Tanulva az állami gazdaságoktól, termelékenyebbé kell tennünk a mezőgazdaságban is a munkát. A vetési csata győzedelmes befejezése, a munka megszervezése terén itt szerzett tapasztalatok további *harcra, még nagyobb öntudatra* és fegyelemre kell ösztönözzék a falvak dolgozóit. A Terv második negyedévi jelentésében *már nemcsak a mezőgazdasági munkáról, hanem a munka eredményeiről is szó lesz.* És a dolgozó parasztság a saját jól felfogott érdekében sem maradhat le az ipari munkásság mellett.

b. m.

A „Harmadik csapás" kolozsvári bemutatójára

Bizalom és biztositék

Alig egy hete, hogy az „Uj Idők" kolozsvári mozi páratlanul szép kulturfilmet mutatott be. Egy, a kék tengerektől körülvett félszigetre vitte el a nézőt a vetitőlencse. Vidám emberek heverésztek és hancuroztak a sárga tengerparti homokban. A méltóságosan bólogató pálmák alatt, tündéri sétányokon, derűs arcu emberek sétáltak, s a kitünő aszfaltutakon kényelmes gépkocsik száguldoztak. A modern, kényelmesen berendezet nyaraló palotákban olvasgató, sakkozó emberek üldögéltek. Az egyik erkélyéről, ahonnan messzire kilátni a kéklő tengerre, vidám harmonika és gitár zengett. A kékes tengerről villogó fehér vitorláscsónakok usztak a part felé. Valamivel odébb fürge fiatal lányok szorgos kezekkel teát szüreteltek, a roskadozó gyümölcsösökből narancs, citrom, körte, alma kinálgatta az érett gyümölcsöt. A kép hátterében vadregényes sziklák nyultak az égre, ijesztő szakadékokkal és festői várromokkal.

Felejthetetlenül szép és békés a kép.

Amikor a villanyok felgyultak, egy sugárzó arcu néző felsóhajt:

— Ott szeretnék nyaralni.

A kulturfilm cime ez volt: A hegyes Krim.

*

Itt, ezen a tündérien szép, békés tájon a szorgalmas, mosolygó emberek honában játszódott le öt évvel ezelőtt a hadtörténelem egyik legnagyobb és legborzalmasabb csatája. A német fasiszták kétszázezer főnyi hadsereggel tartották megszállva akkor Krimet, Enekke tábornok, a legjobb német erődépitő és szakértő parancsnoksága alatt. Hitler rablóhadserege akkor már vérzett az „első csapás"-tól a sztálingrádi fényes győzelem ejtette sebből. Az őrült fenevad azonban, még jobban felbőszülve, a súlyos csapás kiküszöbölésében reménykedett. Elképzelhetetlen erődöket épittetett, legjobb szakembereit állitotta a kulcspozíciókra. Krim kulcs a Fekete-tenger és a Balkán hadműveletéhez. Ettől függ a Berlin-Baku-Bombay vonal győzelme, vagy bukása.

S Krim csakugyan bevehetetlennek látszik.

Az 1943 október 25-i első nagy támadás után természetesen ide várják a németek a nagy offenzivát. Tolbukin hadserege azonban megáll. A németek már azt hiszik, hogy csakugyan bevehetetlen Krim. Enekke büszkén kijelenti: „Sztálingrád nem ismétlődik meg."

Az októberi offenziva megállásának azonban egyéb oka van. Sztálin a Moszkvában megtartott vezérkari értekezleten uj haditervet terjeszt a tábornok elé. A második csapást nem Krimnél, hanem Leningrádnál kell a német fasiszta hordákra mérni. Ezután következik csak a hatalmas ukrajnai felszabaditó hadjárat, s majd Odessza elestével egyidejűleg kerül csak sor Krimre — a harmadik csapásra. A zseniális tervező pontosan kiszámitja, ha Leningrádnál szétverik a németeket, felszabadul a Balti-tenger. S ha Odessza is elesik, magára marad a krimi hadsereg, s akkor elsősorban a menekülésre gondol. Ekkor kell bekövetkeznie a döntő támadásnak.

*

Moszkvában 1944 februárjában dörgő ágyuk, szikrázó tüzijáték adja hirül a leningrádi nagy győzelmet. De eközben Vaszilevszki tábornok Malinovszki és Tolbukin tábornokkal részletesen megbeszéli a déli fronton a sztálini offenzivát. S mire a hó olvadni kezd, a szovjet csapatok Odessza alá érkeznek s bravuros hadmüvelettel felszabaditják a kikötővárost.

Krim fasiszta kormányzója, Enekke, hideglelős szájjal kérdezi: „Sztálingrád, Leningrád, melyik grád lesz a következő?" Aztán rádöbben, hogy délen „polok" vannak: Mariopol, Szevastopol...

Tulbukin meginditja a döntő támadást Krim ellen. Tüzérség, tankok, gyalogosok és a tengeri flotta keletről és északról támad egyszerre, pozdorjává zuzva Enekke erőditményeit. A német tábornok a fasiszta román Todorescuval együtt menekül. Szevasztopol felszabadult. A szovjet csapatok emberfeletti küzdelemmel megrohamozzák a Szappanhegyet s bomba, golyó és sziklaesőben kitűzik a csucsra a győzelem és szabadság vörös zászlóját. „A harmadik csapás" bekövetkezett.

*

Háborus film „A harmadik csapás". A legnagyobb háborus film, amit eddig láttunk. A közelmult történelem egyik véres szakaszáról lebbenti fel a fátylat. A fátyol mögött azonban sok mindent megláthat a néző. Az egyszerű szovjet katonák magasztos és forró hazaszeretetét, mélységes humanizmusát, példátlan együttmüködését a tisztekkel, a kölcsönös megbecsülést és a rendithetetlen bizalmat a szovjet rendszerben, a sztálini stratégia és taktika zseniálitását. Mindezt természetes emberi viszonylatban. Egyszerre világossá válik, hogy ez a hadsereg miért juthatott Berlinig, miért kellett eljutnia Berlinig, s miért hozott szabadságot minden népeknek, melyeknek földjére a fasiszta hordákat üldözve letette a lábát.

„A harmadik csapás" mindezeken tul a szó igaz értelmében müvészi alkotás. A filmkészités nagyszerü szovjet iskolája. Ikár Szavcsenko, a film rendezője mindvégig a szocialista reálizmus iskolapéldáját mutatja — rendezésben, fényképezésben egyaránt. S micsoda színészi teljesitmények nemcsak a főszerepekben, hanem a legkisebb epizód-alakitásokban is!

De nemcsak müvészi élményt nyujt a szovjet filmalkotásnak ez az ujabb remeke. Többet ad ennél. Amikor négy évvel az irtózatos háboru befejezése után az [illegible] kai imperialisták és saka[illegible] ujabb háborut orditanak: „A h[illegible] madik csapás" megtölti az em[illegible] szivét bizalommal. A Szovjetuniró[illegible] a kommunizmust épitő hatal[illegible] szocialista ország s felsorak[illegible] mellette a népi demokráciák [illegible] világ minden sarkán élő bec[illegible] tes, egyszerü emberek legy[illegible] tetlen milliói, őrzik a békét. [illegible] dogság és megtiszteltetés eb[illegible] táborba tartozni, szent köte[illegible] a háborus uszitók ellen küzde[illegible]

Tkv.

Most irtak először...

ZILAH. — (Tudósitónk jelenti.) Mint az ország egész területén, Zilahon is nagy lendülettel folyik az irástudatlanság felszámolása. Tanitók és tanárok vezetik a város különböző pontjain működő tanfolyamokat és a legnagyobb szeretettel és lendülettel foglalkoznak a tanulnivágyókkal.

A tanfolyam magyar részének megbizottja, Köblös Endréné, a II-es számu vegyes liceum aligazgatója mondja:

— Zilahon összesen 236 irástudatlan jelentkezett tanfolyamra, akik között 102 magyar. Az utóbbiak közül eddig hatvanhárman vizsgáztak. A város területén 14 központ van, köztük 7 magyar. Huszonegy magyar tantestülleti tag járja a várost, akik közül legereményesebben Czirják Lajos és Rácz Sándorné dolgoztak.

A laktanyákban négy magyar tantestülleti tag román katonákat tanit. Az egyik tanár a napokban levelezőlapokat vitt be tanitványainak a laktanyába és kiosztotta a katonák között.

— Irjunk haza — mondotta. — Ez lesz az első lap, amit saját kezetekkel irtok.

Nagy izgalom támadt a teremben.

— Haza irunk! Én az anyámnak. Én a feleségemnek — mondták sorban. És irtak. Valamennyien arról számoltak be, hogy milyen jól bánnak velük és irni-olvasni tanulnak. — Nagy öröm ez számukra. S amint hálásan megemlékeztek róla: ezt is a Román Népköztársaságnak, szeretett hazájuknak köszönhetik. A tanár büszkén és boldogan mondta el ezt a jelenetet. Ötven katona irt akkor haza, akiket ő tanitott meg a betüvetésre.

Az eredmény tehát igen jó. Zilahon jó munka folyik.

SINKA ZOLTÁN

Egyetemi diákleuél

a román—magyar együttmüködésről

KOLOZSVÁR. — A Victor Babes egyetemen a románszakos hallgatók közösen hallgatják az előadásokat a Bolyai egyetemen tanuló diáktársaikkal. A kölcsönös megbékélés és barátság szelleme igen eleven közöttük. Végleg felszámolták a mult soviniszta szennyfoltjait. És a tudományt is más szemmel vizsgálják.

Az elsőéves nyelvszakosok a legutóbbi nyelvészeti szemináriumon a következő kérdésekkel foglalkoztak: *„A magyar nyelv hatása a román nyelvre"* és a *„Román nyelv hatása a magyar nyelvre"*. Ez a témaválasztás nem volt véletlen, hanem a hallgatók együttes kivánságára történt. Tanulmányaik során minduntalan előadódnak ilyenszerü kérdések. A multban a két nyelv kölcsönhatásáról nagyon silány magyarázatokat adtak. Most azonban elmélyitik és tudományos alapossággal dolgozzák ki ezt az érdekes kérdést. Emlitésreméltó, hogy mindkét előadást a Bolyai egyetem két magyar hallgatója, *Farkas* Tibor és *Bartha* János tartották. A professzor, Dumitru *Macrea* is hozzászólt a kérdésekhez, ugy hogy a szeminárium rendkivül eleven, érdekes és tanulságos volt.

BARTHA JÁNOS

A MNSz tordai szinjátszócsoportja

Varga Katalinról irott drámát mutatott be

TORDA — Tudósitónk irja.) A MNSz helybeli szervezetének szinjátszó csoportja nagy sikerrel mutatta be a Maxim Gorkij-mozgóban *Gredinár Aurél „Havasok asszonya"* cimü 3 felvonásos történelmi szinmüvét. A siker elsősorban az iró müvének szólt, aki az 1848-as forradalmi idők nagyasszonyát, Varga Katalint és kortársait kiváló müvészi érzékkel és tehetséggel vitte szinpadra. De szólt az elismerés a kitünő előadásnak és rendezésnek is.

A darab főszerepét Hercegh Kálmánné játszotta müvészi tehetséggel és átéléssel. Király Sándor Dóczy törvénybiró szerepében kiváló alakitást nyujtott. Igen jó volt Popa Emil, a szivtelen, zsarnok alispán szerepében. De jók voltak a többiek is: Fekete János, Bajusz György, Juhász Jenő, Dombi Károly, Kőmüves László, Gabajos Vasile, Kötő Jolán, Bokor József, Major Domokos, Bakó András és Nagy Béla.

A havasi tájak, s a bányászviskó diszleteit *Tompa* Mihály teljesitményei. A darab betanitása *Király* Sándor érdeme.

N. M.

Az olvasók és mükedvelők figyelmébe

CARAGIALE: ELVESZETT LEVÉL

(ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ)

A régi választások aránylag kevéssé feldolgozott témája ugy a román, mint a magyar irodalomnak, holott elég jól ismerjük, mind román, mind magyar vonatkozásban az ilyen nemzetiszinü pántlikás alkalmait a polgári közéletnek. Ezek a választások ugyszólván kirakatai voltak a társadalmi rendnek. Bőven található volt bennük üres hordószólamoktól kezdve, szeszgőzös ámitáson keresztül az ifjuság és a nők kirekesztéséig mindenféle fekélye a kapitalista-földesuri rendszernek. Caragiale irói látórsága többek közt éppen abban áll, hogy egy ilyen nagyszerü lehetőséget ragadott meg a leleplezésre és megirta az „Elveszett levél" cimü politikai szatiráját.

Caragiale sok kitérőjü életpályáján egyik polgári politikai csoportosulásnál sem tudott megállapodni. Vagy a vezető gerinctelensége, vagy az üres ámitás belátására, vagy a később tudatosodó elvi megnemegyezés miatt fordult el tőlük. Egyéni foglalkozását tekintve is volt korosmárostól kezdve rövid életü szinházigazgatóságig minden. Ami mellett kitartott: az az ujságirás. Amolyan Tolnai Lajosa ő a román irodalomnak, Tolnai Lajos összeférhetetlensége nélkül. Nem annyira forrófejü, mint az előbbi, nem olyan szenvedélyes vádoló, hanem higgadtabb gunyolódó, aki azonban az uralkodó osztályok romlottságának egyetlen vonását sem takargatja s nem is igyekszik enyhiteni semmit rajtuk. Az „Elveszett levél" — amelyet az Állami Könyvkiadó most jelentetett meg magyarul — egyike a legjobb és ma is leginkább játszott daraboknak. Biráló realizmusa igazi vonásainak kidomborításával a bukaresti és kolozsvári szinházak után a budapesti Nemzeti Szinház müsorán is szerepelt — igen nagy sikerrel.

Az „Elveszett levél" története, a szerző utasitása szerint 1883-ban játszódik le egy hegyvidéki megye szekhelyén. A vigjáték középpontjában a választások és a választás előkészületei állanak. Ha nem igazi, érett iró fogott volna neki a darab megirásának, könnyen kisérthetett volna az a veszély, hogy apró mozaikokban forgácsolódik el a szatirikus társadalmi körkép, s igy a darab részekre hullott volna szét. Caragiale azonban nem jellegzetes történetet választott ki, ez marad a darab cselekményének középpontjában s ebből a középpontból szövődnek szerte a szálak. Caragiale realista müvész módjára összefüggéseket fed fel s éppen azért válik a darab kerek egésszé, érett müalkotássá, mert a cselekmény főszálának minden összefüggését bemutatja. Másrészt ez ad lehetőséget arra is, hogy egy konkrét eset kapcsán megvilágitsa a korhadt uralkodó osztály jellegzetes tipusait, ugyanakkor pedig a darab cselekménye pergőn bonyolódjék s ne külön apró történetkék által jellemezze az egyes figurákat.

A darab elején megtudjuk, hogy Tipătescu megyefőnök Trachanache Zaharia — minden elképzelhető és elképzelhetetlen bizottság elnökének és elölülőjének — feleségéhez intézett levele elveszett. Ezt a levelet a választások előestéjén megkapja Catavencu, a „Kárpátok Harsonája" igazgató-főszerkesztője s ezzel képviselőséget akar zsarolni magának. Az ekörüli izgalmak és bonyodalmak, a fenyegetőzés és megvesztegetés számos jól klaknázható szinpadi lehetőséget nyujt. Ezeket Caragiale ki is használja. A végén a helyiek minden alkudozását áthuzva, egy másik jelöltet választatnak meg a bukaresti felsőbb pártszervek. A megválasztott képviselő, mint kiderül, ugyanesak egy ilyen szerelmeslevél-história folytán válik képviselővé. Caragiale részéről ez látszólag jó szinpadi fogás. Trachanache felesége, mikor megtudja, hogy a dadogó, degenerált képviselő ráadásul egy hasonló eset folytán jutott oda, ahova jutott, majd megpukkadt mérgében — a közönség pedig nagyszerüen nevet. De éppen ez a momentum bizonyitja azt, hogy Caragiale nagyon is komolyan gondolta azt, amit csinált.

Magával a cselekménnyel jelzi, hogy itt tipikusat ábrázol, hogy általános a gerinctelen korteskedés, az alkudozás a karrierért és az ilyen botránylehetőségek ügyes elkerülése. Ezzel a tudatos látással válik Caragiale tipikus megrajzolóvá és nagy iróvá. Végül a darab hiányosságairól szólva, a jelenlegi kiadás előszavával együtt emlitjük meg, hogy Caragiale mesterien mutatott rá arra, ami pusztulásra érett. Gunyának nyilait mindig az uralkodóosztály felé irányitotta és sohasem a dolgozók felé; de nem jutott el odáig, hogy kiutat is mutasson. Ezt csak a publicisztikában tette meg, amikor nyiltan kiállott az 1907-es parasztlázadás mellett.

Az Állami Könyvkiadó igen izléses külsővel jelentette meg a darabot s Nagy Elek rendezői utasitásai hasznos utmutatást fognak jelenteni mükedvelőinknek. Külön kell megemlékeznünk a darab forditásáról. Kádár Imre 1930-as évek végéről származó szürke átültetésével szemben Nagy Elek ujraforditása kitünő. Az uj magyar szöveg, a nyelv kifejezéseinek változatosságában, a Caragiale-nál gyakran található szójátékok átültetésében néhol egészen bravuros.

PÁLL ÁRPÁD.

A felszabaditó kinai néphadsereg benyomult Közép-Kinába

SANGHÁJ. — (Rador.) A felszabaditó kinai néphadsereg legujabb jelentése szerint Dél-Kinában folytatta sikeres hadmüveleteit és egyre mélyebben nyomul be *Fu-Kien* tartományba.

A Rador Távirati Iroda kantoni jelentés szerint *a Közép-Kinában folyó hadmüveletek döntő szakaszba jutottak.* A felszabaditó néphadsereg, amint azt Sanghajból is jelentették, benyomult Fu-Kien tartományba, mig másrészről jelentik, hogy Kiang-Szi tartomány fővárosa, *Nan-Csiang* elvesztésével számolnak a Kuomintang-körök.

Jólértesült katonai körökből származó hirek szerint *Cseh-Yi-Isi* tábornok parancsnoksága alatt harcoló néphadsereg fokozza a sanghaji szakaszon a tevékenységet, *Liu-Po-Cen* és *Cen-Kiang* tábornokok kötelékei két irányban törnek előre. *A Cseh-Yi-Isi tárbornok seregtestei a Fu-Kien tartomány határa mentén a Kinai Tenger felé nyomulnak előre, mig a Cen-Kiang tábornok egységei a Kiang-Szi tartomány fővárosa felé törnek elő.* A kinai néphadsereg a *Fu-Cseu* felé vezető országuton 270 kilométerre Fu-Cseu-tól felszabaditotta *Yuan-Shan* várost.

A Kuomintang-sajtó kénytelen elismerni, hogy Fu-Kien tartomány határán folyó hadmüveletek *„kritikus helyzetet teremtettek"*.

Kommunista sikerek a szárdiniai és ciprusi választásokon

RÓMA. — (Rador.) A szardiniai körzeti tanácsválasztások eredményeit most tették közzé. Az Olasz Kommunista Párt 108.589 szavazatot (19.5 százalék), a keresztény demokrata párt 189.657 szavazatot (33.5 százalék), a monarchista párt 69.738 szavazatot (72 százalék), a szard akció párt 56.608 szavazatot (10 százalék), a Saragat pártja 17.709 szavazatot, a szard szocialista akció párt 33.276 szavazatot, a liberális párt 10.865 szavazatot és a fasiszta csoport 4.381 szavazatot kapott.

A választások eredménye a keresztény demokrata párt közel 35 százalékos visszaesését jelenti, ezzel szemben a *baloldali pártok, élükön a Kommunista Párttal, jelentősen megnövelték szavazataik számát.*

Nikoziai jelentések szerint a ciprusi közigazgatási választásokon *a terror és a megfélemlités ellenére is a Kommunista Párt hatalmas sikereket ért el.* Igy a legnagyobb városban, *Morfuban*, 8 városi tanácsosi helyből hetet a kommunisták szereztek meg.

Békekongresszust tartottak Kanadában és Japánban

TORONTO. — (Rador.)' Május 5 és 8-ika között tartották meg Torontóban a kanadai békekongresszust. Az értekezleten több mint 100 kiküldött vett részt, különböző szakszervezetek, női- és ifjusági, valamint más szervezetek részéről.

A szónokok megbélyegezték az angol—amerikai imperialisták és a kanadai vezetőkörök támadó politikáját és sikra szálltak a tartós béke és a Szovjetunió, valamint a népi demokráciákkal való baráti kapcsolatok felvétele érdekében.

Elhatározták, hogy 58 tagból álló békebizottságot alakitanak.

A Rador Távirati Iroda tokiói jelentése szerint április 25 és 26-án *a japán fővárosban nagyarányu békekongresszust tartottak.* A kongresszuson a japán tudományos és irodalmi élet kiválóságai, valamint a demokratikus szervezetek kiküldöttei vettek részt. *A felszólalók hangsulyozták, hogy a japán nép békét akar és ezért kész harcolni a tartós békéért a háboru uszitók ellen.*

A kongresszus elhatározta, hogy a béke érdekében kiáltvánnyal fordul a japán néphez.

A Dán Kommunista Párt kiáltványa

KOPPENHÁGA. (Rador.) *A „Land Og Folk"* cimü lap közli a Dán Kommunista Párt XVI. kongresszusa alkalmából kiadott kiáltványt. A kiáltvány rámutat az imperialisták világuralmi törekvéseire és a világbékét veszélyeztető mesterkedéseire. Ugyanakkor rámutat arra, hogy a Béke Világkongresszus sikere azt bizonyitja, hogy a béke eszméje és a béke megőrzésére irányuló kemény küzdelem egyre mélyebb gyökerekre talál a széles néptömegekben. Hangsulyozza, hogy a béke szilárd bástyáját a Szovjetunió és a népi demokráciák képezik. A béke megőrzésének érdekében az összes demokratikus erőknek össze kell fogniok. Felszólitja a dán népet, hogy követelje, hogy az ország javait állitsák a nép érdekébe és ne fegyverkezésre használják fel. Csatlakozzanak az Atlanti-paktumellenes arcvonalhoz és harcoljanak Dánia nemzeti fügetlenségéért.

150 ezer ember vett részt az egyik magyarországi választási népgyülésen

BUDAPEST. — (Rador.) Celdömölkön hatalmas arányu választási népgyülés volt, amelyen körülbelül 150 ezer ember vett részt.

A gyülést Magyarország miniszterelnöke, *Dobi* István nyitotta meg, aki a magyarországi dolgozók jólétét és az ország haladását biztositó ötéves gazdasági terv jelentőségét méltatta.

Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, a *Független Népfront* főtitkára rámutatott arra, hogy a reakció feletti döntő győzelem után a munkások és parasztok ezrei hivták az ország vezetésében való részvételre. Hangsulyozta, a nőknek az ország politikai és közéletében egyre növekvő szerepének fontosságát.

Az ötéves tervre vonatkozóan Rákosi Mátyás rámutatott arra, hogy annak teljesitése a Magyar Köztársaság iparát, mezőgazdaságát és szállitását fogja kifejleszteni.

Rákosi beszéde végén kiemelte a magyarországi demokratikus erők hatalmas megnövekedését és felhivta a munkásokat, hogy támogassák a Függetlenségi Népfrontot a május 15 választásokon.

Negyedmillió munkás sztrájkol a Ford-üzemekben

NEWYORK. — (Rador.) Az amerikai gépkocsi gyárakban egyre nagyobb arányokat ölt a sztrájkmozgalom. A *Ford*-üzemek 65 ezer munkása és tisztviselője beszüntette a munkát.

Egy másik newyorki jelentés arról számol be, hogy a *Ford-tröszt összes üzemei beszüntették a munkát és mintegy 250 ezer munkás bérharcot inditott.*

A Ford-üzemek munkabeszüntetése kihatással lesz a marshalizált országok gazdasági életére is.

MEGHOSSZABBITOTTÁK AZ OSTROMÁLLAPOTOT EGYIPTOMBAN

KAIRÓ. — (Rador.) *Náhász* pasa a wafdista párt rendkivüli értekezlete után kiáltványt tett közzé, melyben rámutatott arra, hogy semmiféle érv sem indokolja meg az ostromállapot további meghosszabbitását.

A kiáltvány kifejti, hogy *az ostromállapot további fenntartása, különösen a mai helyzetben egyáltalán nem felel meg az egyiptomi nép érdekének, amikor arról van szó, hogy kivivja szabadságát, hogy megszüntesse az idegen gyarmati uralmat Egyiptomban.*

— Bünnek számit, ha meg akarják akadályozni a nemzetet véleményének szabad nyilvánitásában és jogainak megvédésében.

Hadi pasa, egyiptomi miniszterelnök válaszul a kiáltványra bejelentette, hogy kérni fogja a parlamentet, hosszabbitsa meg az ostromállapotot.

A *France Presse* jelentése szerint az egyiptomi képviselőház titkos ülésén jóváhagyta Hadi pasa miniszterelnöknek az ostromállapot meghosszabbitására vonatkozó kérését.

ÉHINSÉG TRANSJORDANIÁBAN

Kairóból jelentik: Transjordániában éhinség uralkodik. A gabonahiány következtében *Hanzire, Benihomi* és *Kirak* vidékén sulyos a helyzet. *Egyiptomi jelentések szerint a kiéhezett lakosság egyes vidékeken füvel táplálkozik.*

SULYOS MUNKANÉLKÜLISÉG PALESZTINÁBAN

Tel-Aviv-i jelentés szerint *Haifában* a munkanélküliek *„Kenyeret-munkát, lakást!"* követelve, hatalmas gyülést rendeztek.

A *„Palestine Post"* cimü ujság jelentése szerint *a rendőrség gumibotokkal támadta meg a tüntetőket.* Többen megsebesültek, nyolc személyt letartóztattak.

Népi ülnököket választunk

Az igazságügyi reform, a népi jogszolgáltatás alapjainak megteremtését jelentette Népköztársaságunkban. A munkások és dolgozó földmüvesek soraiból kikerülő népi ülnökök meghozták a döntő fordulatot a népi igazságszolgáltatás megvalósitásának utján. A törvényeket ma már a népi állam, a nemzetgazdaság szocialista szektora és a dolgozó tömegek érdekében alkalmazzák a kizsákmányolók és azok ellen, akik a népi államhatalom, a dolgozó nép szabadságjogai, hazánk jóléte és felvirágoztatása ellen mesterkednek.

A május 15-én országszerte megkezdődő népi ülnökválasztás ujabb lépést jelent igazságszolgáltatásunknak, az államhatalom egyik szervének hatalmas átalakulásában. A népi ülnökök, akiket ezekben a napokban választ meg az ország dolgozó népe, támogatják majd a becsületes hivatásos birákat, hogy megismerjék a dolgozókat, hogy tárgyilagosan kikutassák a büncselekmények okait. Támogatják őket abban, hogy az osztályharc szellemében alkalmazzák a törvényeket, hogy döntéseikbe nevelő tartalmat vigyenek bele és ezzel tömegnevelő szerepet adjanak a népi igazságszolgáltatásnak, a Román Népköztársaság törvényei tiszteletbentartása és a hazaszeretet szellemében. A népi igazságszolgáltatás nemcsak megtorló eszköz a kizsákmányoló osztályok mesterkedései ellen, hanem az a fontos szerep hárul reá, hogy segitséget nyujtson a törvényt megszegő dolgozóknak a javulásban, amikor igen sokszor rosszhiszemüség nélkül, áthágják népi demokratikus vivmányainkat védő törvényeinket.

Az uj birósági szervezési törvény kimondja, hogy minden 18 életévét betöltött személy résztvesz a népi ülnökök megválasztásánál és minden 23. életévét betöltött személy megválasztható, ha egyébként a többi feltételeknek megfelel. Nem választhatnak és nem választhatók népi ülnököknek azok, akik érdemtelenek, akik a multban vagy a jelenben bármilyen módon más munkáját kizsákmányolják. Az ülnököket a Román Munkáspárt, az ideiglenes bizottságok, a szakszervezeteken keresztül az Országos Szakszervezeti Tanács, valamint a többi tömegszervezetek jelölik. A szavazás élőszóval történik és azok kerülnek be népi ülnöknek, akik a jelenlevő választók szavazatának többségét kapják.

Azok a nagyszerü eredmények, amelyeket a népi ülnököknek a polgári és a büntető ügyek tárgyalásába való bevonása jelentett, ismételten bizonyitják azt, hogy milyen kiapadhatatlan tartaléka a dolgozó nép demokratikus igazságszolgáltatásunknak. A népi ülnököket áthatja a magas proletárerkölcs, a mély hazafiság és a dolgozó nép ellenségeivel szemben táplált engesztelhetetlen gyülölet, szorgalmasan tanultak és tanulnak, hogy elsajátitsák a szükséges jogi ismereteket. Igy aztán egyre bátrabban tesznek eleget hivatásuknak, egyre jobban tudatára ébrednek jogaiknak és öntudatosabb felelősséggel töltik be hivatásukat.

Addig, amig az ország több városában működő jogi iskolákból kikerülő uj népbirákat kinevezik, a munkásosztály és a dolgozó földmüvesség köréből megválasztott népi ülnökök jelentik azt az alapvető elemet, amely népi osztálytartalommal tölti meg igazságszolgáltatásunkat. A népi ülnökök második választásának tehát egy lépést kell jelentenie előre a népi igazságszolgáltatás megszilárditásának utján. Legyünk éberek a választásokon és azokat küldjük be képviselőként a népi igazságszolgáltatásba, akik a munkásosztály bátor, megalkuvást nem ismerő harcosai, akik nem a törvény holt betüjét nézik, hanem az ország dolgozó népének érdekeit, demokratikus vivmányaink megvédését és az itt-ott felbukkanó ellenség aljas mesterkedései ellen.

gy. d.

Lelkes hangulatu ülésen határozta el a MNSz kolozsvári intézőbizottsága

az öt önálló kerületi szervezet felállitását

KOLOZSVÁR — A IV. országos kongresszus után a MNSz-szervezetekben országszerte lendületes munka kezdődött. A szervezeteket mindenütt a dolgozók irányitják. Ennek következtében azok, akik eddig távoltartották magukat a szervezettől, *egyre nagyobb számban jelentkeztek és válkaltak munkát.* A MNSz kolozsvári szervezetében is ez történt. A kerületekben a tagok száma *hetről-hétre növekedik.* A városi szervezet a mai felépitettségében *nem volt képes — egyrészt az aktivisták kevés száma, másrészt a szervezeti kiépités körüli hiányosságok miatt — munkáját elvégezni.* A városi szervezet vezetősége a szervezeti élet fellenditése érdekében elhatározta, hogy *átszervezi a városi szervezetet.* Az eddigi egy központi városi szervezet helyett *öt önálló kerületi szervezetet létesit.* Az intézőbizottság munkáját a szervezés idejére kerületenként alakult, ötös szervező bizottság vette át.

Az átszervezés szükségessége

KOLOZSVÁR — A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete május 10-én tartott rendkivüli intézőbizottsági ülésén, amelyen jelen volt *Kacsó* Sándor országos elnök is, határozatilag kimondotta, hogy átszervezi a városi szervezetet. A határozat értelmében az eddigi egy, központi szervezet helyébe öt kerületi önálló szervezetet létesit.

Kovács Lajos városi elnök bevezetőjében rámutatott arra, hogy az intézőbizottság rendkivüli ülésének összehivása azért vált szükségessé, mert a városi szervezet a mai formájában és felépitettségében nem tudja eredményesen — a dolgozók érdekének megfelelően — irányitani az egyre több munkát követelő szervezeti életet. Az átszervezés a IV. országos kongresszus és az uj szervezeti szabályzat is lehetőséget nyujt.

Az elnöki megnyitó után *Kiss* Gergely a szervezet titkári jelentését olvasta fel. Az elvégzett munka eredményeit és a hiányosságokat ismertette. Javasolta, hogy az intézőbizottság határozatilag mondja ki a központi szervezet átalakulását és öt uj önálló kerületi szervezet létesitését.

A hozzászólások során *Csákányovszki* Károly, *Tarra* Károly, *Benkő* Géza, *Hegedüs* Sándor, *Dombi* Imre hangsulyozták, hogy örömmel csatlakoznak a javaslathoz, mert az átszervezés a szervezet fellendülését jelenti. A lendületes munkával és helyes megszervezéssel mozgositani lehet a tömegeket a Román Munkáspárt által irányitott Állami Terv megvalósitására.

A kolozsmegyei végrehajtóbizottság részéről *Tibori* János szervezőfelelős mutatott rá a központi városi szervezet felszámolásának gyakorlati szükségességére. A továbbiak során ismertette az átszervezés tervét. Ennek során ismertette, hogy a szervezési munkálatokat kerületenként egy ös bizottság fogja végezni. Végezetül beszél arról a feladatokról, amelyeket az uj szervezetek vezetői kell, hogy megoldjanak.

Majd *Kovács* Lajos városi elnök kérdésére az intézőbizottság határozatilag is kimondotta a városi szervezet átszervezését olyanformában, hogy a központi szervezet helyett öt uj kerületi szervezet alakul.

A tömegek mozgositása a szocializmus épitéséért

Kacso Sandor országos elnök szólott végezetül a volt városi szervezet vezetőségéhez. Beszédében rámutatott arra, hogy a tömegek mozgositása, amely a MNSz szervezetének is feladata a maga örhelyén, lényegesen fontos a szocializmus épitésében. Ennek érdekében az uj városi szervezeteknek a szervezés munkáját kell fellenditeniök. Legszükségesebb feladat az utcafelelősök hálózatának kiépitése és politikai szinvonaluk emelése, valamint a tömegek politikai képzése.

A városi szervezet aktivistái lelkes hangulatban fogadták meg, hogy minden erejükkel azon lesznek, hogy az öt uj kerületi szervezet élete lendületesebb legyen és mindenben megfeleljen annak a feladatnak, amire a IV. országos kongresszuson vállalkozott: a Román Munkáspárt vezetésével épiteni a szocializmust.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

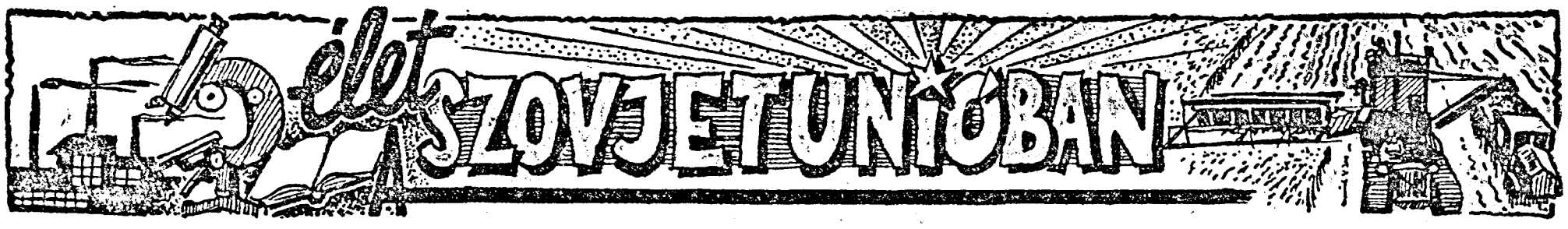

Hogyan müködnek a helyi tanácsok (szovjetek) kulturbizottságai?

A szovjetek, a demokrácia legmagasabb formájának kifejezői. Ezért mennél szorosabb kapcsolatok füzik ezeket a tanácsokat a városok és falvak széles néptömegeihez, tevékenységük annál eredményesebb.

A helyi tanácsok és a városi és falusi széles néptömegek közötti kapcsolatokat különböző utakon, de elsősorban az állandó bizottságok utján biztositják. Ezek a bizottságok magukban foglalják a küldöttek és a helyi tanácsok aktivistáinak nagyrészét. A szovjetek állandó bizottságainak bizonyos müködési szakaszt jelölnek ki, amelyben a bizottság ellenőrzi a helyi élet menetét, a Párt, a kormány és a helyi szovjetek határozatainak végrehajtását, tisztázza a munkában felmerülő kérdéseket és kiküszöböli a hiányosságokat.

Nézzük csak meg, hogy

MI A SZEREPE A HELYI TANÁCS KULTURBIZOTTSÁGÁNAK?

Ennek a bizottságnak a feladata ellenőrizni a helyi szovjet körzetében müködő különböző kulturintézmények — könyvtárak, kulturotthonok, kultur-parkok és pihenőhelyek, muzeumok, klubok, színházak, mozik, sportegyesületek stb. tevékenységét. A helyi tanács kulturbizottságának másik főfeladata harcolni a kulturintézmények magas ideológiai szinvonalának megteremtéséért és a szovjet emberek kulturigényeinek kielégitéséért.

Nagy érdeklődésre tarthat számot például a **Groznij** vidéki **Sugut-kin** község falusi szovjetje mellett létesitett kulturbizottság tevékenysége. Ezt a kulturbizottságot Gheorghe Fedorovics **Poltavszki** tanitó, a falusi tanács egyik képviselője vezeti. A tanitó nagyszerüen megszervezte a vezetése alatt álló bizottság munkáját. Különös figyelmet szentelt a kulturintézmények fejlesztésére és ezzel kiérdemelte a kolhozparasztok tiszteletét és szeretetét.

Az állandó kulturbizottság tevékenységének alapját a választók alábbi kérése képezi: **„Tegyük elevenebbé a klub munkáját, hogy igazi politikai és kulturális központtá, a dolgozók pihenőhelyévé váljék".**

A helyi tanácsválasztások előtt Szugut-kin falu kulturéletét roszszul szervezték meg. Csekély számu könyvvel rendelkező könyvtára hiányos volt és a klub általában távolról sem elégitette ki a kolhozparasztok kulturigényeit.

Szugut-kin falu tanácsának kulturbizottsága mindenekelőtt

A HELYSZINEN MEGVIZSGÁLTA A KULTURVISZONYOKAT

klub vezetőségével és konkrét munkatervet készitett a klub munkalendületének fejlesztésére. A tervet megtárgyalták a falusi szovjet plenáris ülésén. A kulturbizottság javaslatára elhatározták, hogy a falusi lakosságot is bevonják a klub bővitésének és fejlesztésének munkájába. A kolhoz lakói nagy lelkesedéssel fogadták ezt a határozatot. Ennek folytán cselekvően résztvettek a klub rendbehozásában. A kolhoz kulturalapja részére könyveket, hangszereket és más felszereléseket vásároltak. F. *Poltavszki*, a falusi tanács megbizásából Groznijbe és Rosztovba utazott a klub felszereléséhez szükséges holmik bevásárlására.

A kulturbizottság kezdeményezésére a klub havi munkatervet készit, amelyeket előzőleg jóváhagyás végett benyujtanak a falusi

Az Állami Irodalmi és Müvészi Könyvkiadó ebben az évben ujtanácsnak.

Ugyancsak jellemző és említésre méltó

A VÁROSI TANÁCSOK KULTURBIZOTTSÁGAINAK

tevékenysége.

Ebben a tekintetben kiemelkedik *Asztrahán* városi tanácsa kulturbizottságának munkája. A kulturbizottságnak 9 képviselő tagja van. Ezek között találunk müvészeket, tanitókat, mérnököket, munkásokat és tisztviselőket. A bizottság elnöke N. N. *Frolov* képviselő az asztrahání zeneiskola igazgatója.

A bizottság havonta kétszer tart munkaülést. A bizottság tagjai, a képviselők rendkivüli figyelemmel hallgatták meg a kulturintézmények vezetőinek beszámolóit.

A bizottság a legváltozatosabb kérdéseket tárgyalja meg. Igy például megvitatja a *„Karl Marx"* kultur és pihenőpark munkájának részleteit, tanácskozik arról, hogy a halkonzervgyár kombinátusát képező *„Mikoján"* klubban miképpen lehetne az élmunkások tapasztalatait értékesiteni, a mozgóképszinházak tevékenységéről és a kulturintézmények nyári munkájának előkészületeiről.

A BIZOTTSÁG TAGJAI MINDEN ÜLÉSRE

alaposan felkészülnek. Igy például mielőtt megvitatták volna az élmunkások tapasztalatainak a „Mikoján" klub segitségével történő népszerüsitését, a bizottság tagjai alaposan megvizsgálták a klub tevékenységét. Nadezsda Davindova *Duvanszkája* képviselőnő beszélt a kombinátum munkásaival, érdeklődött, mit tesz a klub azért, hogy elsajátitsák az uj munkamódszereket és milyen mértékben elégiti ki politikai és kulturigényeiket.

Az állandó bizottság tagjai egyben megszervezői is a kulturát terjesztő munkának és tevékenységükkel nap mint nap, kézzel fogható támogatást nyujtanak a kulturházak, parkok, klubok és könyvtárak vezetőinek.

A vidéki és körzeti tanácsok vegyes végrehajtóbizottságai az állandó kulturbizottságok tagjai részére szemináriumokat és tanulmányi előadásokat rendeznek, amelyeken fejlesztették ismereteiket és tanulmányozhatják a város és falu kulturális, politikai és gazdasági kérdéseit.

A pionérok feladatai

A Komszomol vezette pionércsapatok sok ifju nemzedéket neveltek. Az ifjak közül ma már nem egy a szovjet nép büszkesége; akik a haza hős védőivé, az uj élet tehetséges épitőivé váltak.

A Komszomol Központi Bizottsága a pionérok iránti gondoskodását bizonyitotta be, amikor nemrég meghozta a pionérszervezetek tevékenységére vonatkozó határozatát

Hogyan kell élni és dolgozni a pionérnak? Milyen célokat kell maga elé tüznie és milyen feladatokat kell teljesitenie?

A Komszomol pionérszervezetet

EGYSÉGES HATALMAS SZERVEZETTÉ

akarja fejleszteni. Ott, ahol az emberek szoros egységben dolgoznak, — csodával határos események történnek; a pusztaságokat és mocsarakat gyönyörü kertekké varázsolják, legyürik az észak hidegét és hajózható csatornákkal kötik össze a tengereket.

A pionér-szervezet a Szovjetunió gyermekeinek első gyakorlati iskolája, ahol a fiatalok megismerkedhetnek a közérdekü és társadalmi jellegü munkával. Ebben az iskolában a gyermekek megtanulják szüleik müvét tovább folytatni, uralni a természetet, tovább fejlesztik a magasztos müvet, amely a szocializmus országát egyre hatalmasabbá, gazdagabbá és boldogabbá teszi.

A lenini-sztálini Komszomol azt akarja, hogy a pionérok

MÁR ZSENGE KORBAN FELKÉSZÜLJENEK

azokra a magasztos és nemes feladatokra, amelyeket attól a naptól kell teljesiteniök, amelyen a Szovjetunió felnőtt állampolgárává válnak.

A pionéroknak fejleszteniök kell azokat az erényeket, amelyek nélkül a jövő nagy feladatait nem teljesithetik: az erélyt, a nehéz munkák elvégzésében való kitartást, az élénkséget, a bátorságot, az ügyességet, az ellenállást, a munkaszeretetet és munkafegyelmet. Minden pionérnak példát kell mutatnia a többi iskolásnak a tanulás és a fegyelem tekintetében egyaránt és aktivan kell dolgoznia csapatában, vagy csoportjában.

A Szovjetunió lenini-sztálini Ifjumunkás Szövetségének Központi Bizottsága a pionérokra vonatkozó határozatában a pionérszervezetek tevékenységének minden részletére kiterjedt és kijelölte az utat, amelyet követve, a pionér csapatokban vagy csoportokban a munka érdekesen, jó hangulatban és élénken folyhat.

A FILM A MEZŐGAZDASÁG SZOLGÁLATÁBAN

Rohamosan bővül Ukrajnában a falusi mozgóképszinházak hálózata

A szovjet film fontos eszköz a kommunista nevelésben. — A Kommunista (b) Párt és a szovjet kormány nagy sulyt helyez arra, hogy a film-müternek magas ideológiai és müvészi szinvonalu filmeket készitsenek és minden lehetőséget megadnak, hogy ezeket a filmeket a dolgozók minél szélesebb tömegei tekinthessék meg.

Az utóbbi években Ukrajna falvainak mozgóképszinház-hálózata jelentős mértékben bővült. *Ukrajna falvaiban jelenleg 1528 állandó mozgóképszinház müködik, amelyek a kolhozok villanytelepeitől kapják a villamosáramot. Ezenkivül Ukrajnában 2096 vándor mozgóképszinház is müködik. Az év első negyedében több, mint 13 millió ember tekintette meg a mozielőadásokat.*

A kolhozparasztok minden segitséget megadnak a mozgóképszinházak hálózatának kibővitéséhez és a mozik müködésének biztositásához. Ninica és Kamenec-Podolszk vidékén a lakosság segitségével 311 falusi klubot épitettek és 247 állandó mozgóképszinházat létesitettek.

A mozgóképszinház hálózatának kibővitése és a mozik müködésének biztositása módot nyujtott a kolhozparasztok és mezőgazdasági munkások százezreinek, hogy megtekinthessék a legujabb és legjobb szovjet filmeket. A müvészi és szórakoztató jellegü filmeken kivül rendszeresen tudományos, dokumentációs filmeket is vetitenek.

Az Ukrajnai Kommunista (b) Pártja Központi Bizottságának, valamint *Nikita Szergejevics Hruscsev*, az ukrajnai bolsevikok vezetőjének az agritechnikai propaganda megjavitására vonatkozó utmutatásait követve, Ukrajna falusi mozgóképszinházai *számos mezőgazdasági jellegü tanulmányi filmet mutattak be.* — Ezek közül megemlitjük *„A gabonatermelés agrotechnikája"*, *„A magasabbfoku mezőgazdaság agrotechnikája"*, *„Az állattenyésztés"* cimü és más hasonló tárgyu filmeket, amelyeknek bemutatása nagyban emeli a kolhozparasztok szakképzettségét. *A filmek vetitése előtt mezőgazdasági szakértők tartanak előadást.*

Harkov környékén 50 vándormozi mutatott be agrotechnikai filmeket. Ezeket az előadásokat *több, mint 178 ezer ember tekintette meg. A filmbemutatók előtt 199 előadást tartottak. Kiev vidékén a mezőgazdasági tárgyu tanulmányi filmeket 230 ezer személy tekintette meg. A következő dokumentációs filmeket mutatták be: „A váltógazdálkodás alkalmazása", „A trágyázásról és a termésről", „A fásitott véderdő függönyök" stb.*

A kolhozparasztok levelekben köszönik meg azt a nagy segitséget, amelyet ismereteik fejlesztéséhez kapnak és kérik, hogy folytassák a mezőgazdasági jellegü tudományos filmek bemutatását.

A falusi mozgóképszinházak müködésnek megjavitására Ukrajna filmügyi minisztériuma *1949-ben további ezer uj mozgóképszinházat helyez üzembe. Az uj mozgóképszinházak közül 215 vándormozi lesz.*

Jelenleg filmvetitő gépekkel ellátott 40 gépkocsi látogatja rendszeresen a falvakat és mozielaődásokat rendeznek a tavaszi mezei munkákat végző kolhozparasztoknak.

A milliomos kolhoz zeneiskolája

Az ukrajnai Szvistosinsz körzetben levő Muzics falu „Szvecsenko" nevü milliomos kolhoza Ukrajna egyik élenjáró kolhoza.

A kolhozban nemrég zeneiskola nyilt, amelyet több mint 60 kolhozparaszt, felnőtt és gyermek látogat.

Harcsenko, Matvejenko, Teresenko kolhozlakók és Efimcsuk tanitó aránylag rövid idő alatt nagyszerü eredményeket érlek el a kolhozlakók zenei nevelése tekintetében és nagyszerüen felszerelték az iskolát a szükséges hangszerekkel és iskolaszerekkel. Az iskola egy zongorát és számos más hangszert vásárolt magának. Az iskola több tanulója saját hangszerrel is rendelkezik.

Az iskola tanulói május elsején ünnepi hangversenyt rendeztek.

MAJAKOVSZKI
összes müveinek legujabb kiadása

Az Állami Irodalmi és Müvészi Könyvkiadó ebben az évben ujból kiadja tizenkét kötetben Majakovszki összes müveit. Az értékes könyvsorozat negyedik kötetét most nyomják.

A kötet első része a költő különböző kéziratát, rajzait és plakáttervét tartalmazza. A kéziratok nagyrészét a költő életében nem adták ki. Hat szöveget pedig első izben iktatták be Majakovszki müveinek sorozatába.

A kötetben a legfontosabb anyag a *„Kerek kirakat"* cimü karikaturagyüjtemény, amely a polgárháboru idején készült. A kötet 562 ilyen *„kirakatot"* tartalmaz, vagyis kétszer annyit, mint Majakovszki müveinek régebbi kiadásai.

Elkészitették továbbá a tizenkettedik kötet teljes anyagát is, amely Majakovszki eddig kiadatlan cikkeit tartalmazza. Ebben a kötetben megtaláljuk a költő önéletrajzát és müveinek részletes könyvismertetését.

Az Állami Könyvkiadó ezenkivül sajtó alá rendezte a költő válogatott müveinek egy kötetét. Ez a kötet különböző időszakokban irt verseket, szindarabokat és gyermekköltményeket tartalmazza. A kötetet Majakovszki rajzai és vázlatai diszitik, továbbá M. *Cseremnah* festőnek a költőről készült kevésbbé ismert arcképe.

Végül pedig az irodalmi és müvészi állami könyvkiadó elhatározta, hogy a *„Vladimir Iljics Lenin"* és *„Október"* cimü költeményeket 250 ezer példányban adja ki.

Százszázalékban elvégezte a vetést és segitett a szomszéd falvaknak is Érszakácsi

ÉRSZAKÁCSI (Levelezőnk irja — A tavaszi vetési csatával kapcsolatban jelentjük, hogy a község dolgozó földmüvesei 100 százalékban bevégezték a munkát. A vetési munkálatokat május elseje előtt befejezve Érszakácsi második helyre küzdötte fel magát a tasnádi járás községei közül. A jólvégzett munka mellett arra is maradt ideje az érszakácsi dolgozó földmüveseknek, hogy a lemaradt szomszédos Kegye községnek is segitséget nyujtson. Egy napon 41 fogat volt szántani Kegyében, hogy ezzel is előbbre vigyék a terv végrehajtását és elősegitsék őket a vetési munkálatokban.

A vetési csatában elért eredmény, a Román Munkáspárttal az élen, jó felvilágositó munkájának a kitünően dolgozó *Tölgy* Lajos gazdasági előljárónak az érdeme. Tölgy Lajos részletes tervet dolgozott ki és azt a körzetfelelősökkel megvitatva, pontosan igyekezett megvalósitani. Igy sikerült minden nehézséget kiküszöbölni, ami a vetési munkálatokat akadályozhatta volna.

A jól végzett munka után a legnagyobb örömmel ünnepelték meg Május elsejét az érszakácsi dolgozó földmüvesek. Reggel zenekar járta végig a falut, majd 11 órakor nagy népgyülést tartottak, melyen *Kádár* Kornél helybeli jegyző román nyelven, a Magyar Népi Szövetség járási kiküldöttje, Varga testvérünk pedig magyar nyelven méltatta az ünnepet. Három órakor délután nagy kulturmüsort rendeztek, majd este táncmulatság következett.

A táncmulatság tetszésszerinti belépő dijaiból a kulturotthont bővitik ki és tartarozzák.

BONDÁR ALBERT

MEDGYESEN

folyói szabályoznak, kulturpalotát és strandot épitenek

MEDGYES (Levelezőnk irja) — Az ódon falak és várkapuk alatt szorgos munkáskezek dolgoznak Medgyes gyáraiban, mühelyeiben, a környező mezőkön és az irodák asztalai mellett. Tudják, hogy minden elfecsérelt idő a többtermelést, az Állami Terv túlhaladását akadályozza s a dolgozók életszinvonala emelkedését lassitaná.

Medgyes dolgozói a Román Munkáspárt kezdeményezésére és irányitásával a mult szégyenteljes emlékeinek eltakaritásán dolgoznak. A város vezetősége általános városrendezési tervet dolgozott ki, melynek során a város főterére Május 1 tiszteletére szép parkot létesitettek. A tervben szerepel továbbá a kulturpalota felépitése és a minden évben felbecsülhetetlen károkat okozó muzsnai patak szabályozása, védőgát épitése, valamint városi strandfürdő épitése.

A napokban a MNSz megyei vezetői megtekintették az épülő gátat.

Szakács Gyula munkás mondotta itt el, hogy a gát épitésével és a patak szabályozásával sokszáz munkáscsalád menekül meg az áradások idején az állandó rettegéstől. Elmondotta azt is, hogy a multban a reakciós rendszerek idején hiába kérték az egészségtelen állapot felszámolását, hiába fizettek a magas adókat, nem tettek semmit. A patak szemétgyüjtő medence volt, s ezáltal is állandóan fertőzte a környéket, kiöntéseivel különösen tavaszszal viz alá borositta az apró munkáslakásokat és udvarokat.

A hármasrendszerü gát nemcsak a patak vizét szabályozza, hanem elegendő vizzel látja el a városi szennyesstornát s tüz esetére is megfelelő mennyiségü viz áll rendelkezésre a gyüjtőmedencében.

A város munkásai önkéntes munkavállalással járultak hozzá a gát felépitéséhez, az ifjumunkás brigádosok pedig egy teljes hónapon át ugyanosak önkéntes munkával dolgoztak.

Még ezen a nyáron hozzáfognak a régóta nélkülözött strandfürdő megépitéséhez és egyidejüleg fásitják a szabályozott patak mentét is. Amig a medgyesi gyárak dolgozói szocialista munkaversenyben küzdenek a dolgozók életszinvonaláért, az uj életet jelentő szociálizmusért, Medgyes város is igyekszik levetni a mult szégyenteljes emlékeit és uj köntösbe öltözni.

SZÉKELY JÁNOS

Kinek az érdeke?

Tejgyüjtő központok létesülnek szerte az országban mindenfelé. Az Állami Tejközpont szedi össze a tejfölösleget s juttatja el nyers állapotban, vagy feldolgozva az ország dolgozóihoz. Egyik jelentésünkben csak a minap számoltunk be arról, hogy egyedül Bihar megyében 72 ilyen tejgyüjtő központot létesitettek. Ezzel egyidejüleg pedig ujjáépitették Nagyváradon a vajgyárat és a tejfeldolgozó üzemet. De hasonló jelentések számolnak be az ország más vidékeiről is. Bővitik a vajgyárakat és a tejfeldolgozó üzemeket, a falvakon a tejgyüjtő központokban megfelelő szeparátorokat állitanak be. Megtesznek minden intézkedést arra, hogy a tej minden értékét valóban feldolgozzák és ezzel is erősitsék Népköztársaságunk gazdaságát.

Arról is tudunk, hogy egyes községekben a tejgyüjtő központok ellen agitálnak a falu kiszipolyozói. Azok a nagygazdák, akik feketén, méregdrága áron értékesitették a városi piacon tejterméküket és óriási összegeket szereztek a kizsákmányolásnak ezzel a formájával is. Az öntudatos falusi dolgozók azonban nem szabad, hogy felüljenek a kulákok mesterkedéseinek. Tudniok kell, hogy a tejfelesleg összegyüjtése és szakszerü feldolgozása, szervesen beletartozik az Állami Tervbe. És tudniok kell azt is, hogy a tej nemcsak jó táplálék, nemcsak izes vajat és sajtot ad a dolgozóknak, — s a gépi feldolgozás utján sokkalta nagyobb mennyiséget és táplálóbbat, mint házi előállitásban, — hanem egyidejüleg értékes ipari nyersanyag is.

A tejfeldolgozó üzemek tehát értékesebbé teszik a tejet a közszámára, mint eddig volt. Ugyanakkor a tejforgalomban is kiküszöbölik a feketézést, a közvetitő és nyerészkedő kereskedelmet. Igy olcsóbbá lesznek a tejtermékek, olcsóbbá válik az élet, következésképpen olcsóbb lévén a városi dolgozók élete, alacsonyabb árért tudnak iparcikket juttatni a falunak.

Kinek nem érdeke ez? A kizsákmányolóknak. A nép ellenségeinek. A dolgozóknak éppen ezért kell következetesen harcolni a nép ellenségeivel ezen a fronton is, mert ez is hozzájárulás az Állami Terv sikeréhez, a mindannyiunk könnyebb megélhetéséhez.

v. g.

Kalcium-arsenit várja Szatmár megyében

a mult évi sáskahad maradványait

SZATMÁR (Tudósitónk jelenti) — Közöltük, hogy a szatmármegyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági osztálya minden előkészületet megtett arra, hogy még idejében gátat vessenek az esetleg ujból fellépő sáskaveszedelemnek.

Az elmult esztendőben Szatmár megyében óriási károkat okoztak a vetésben a sáskák. A falusi és városi dolgozók tervszerü munkával összefogva, irtóhadjáratot rendeztek a veszedelmes sáskahad ellen, amely különösen nagy pusztitást végzett Erdőd község körzetében, Oláhgyürüs és Sóspuszta falvak mezőgazdaságában.

Tekintettel arra, hogy a földeket, legelőket millió és millió számra ellepő sáskák megmaradt petéi kikelhetnek, a Mezőgazdasági Kamara nagymennyiségü vegyianyagot, 2000 kilogram kalcium-arsenitet szerzett be a nagybányai Phönix üzemektől s ugyanekkor 3 vagon korpát tartalékolt. Azokat a területeket, amelyeken esetleg ujabb sáskavész lépne fel, kalcium-arsenittel kevert korpával szórják be, amely az eddig tapasztaltak szerint egyik leghatékonyabb pusztitója a hatalmas tömegekben fellépő sáskáknak.

A sáskairtásnak ezt a módszerét a Szovjetunióban is sikerrel alkalmazták.

Eredményesen dolgozik s küzd a kulákok korlátozásáért

a szilágysomlyói járási Földmunkás Szakszervezet és a Magyar Népi Szövetség

SZILÁGYSOMLYÓ. — (Tudósitónk jelenti.) A kis szilágysági város egyre elevenebb életet él és egyre jobban teljesiti feladatát mind politikai, mind kereskedelmi, mind pedig kulturális téren. A járási politikai szervezetek keményen dolgoznak. A nemrégen megnyilt állami üzletek zsufolva vannak áruval, de vásárlókkal is. A vetési munkálatok befejeződtek a szomszédos községekben s a falu dolgozói elöntötték a várost. Vásárolnak, hiányaikat pótolják, áruikat értékesitik. Boldogan és megelégedetten járnak az utcákon. Jó munkát végeztek és idejében végezték el. Érzik, hogy maguk is hozzájárultak Állami Tervünk teljesitéséhez.

— A tavaszi vetési csatát a szilágysomlyói járás április 28-ig 106 százalékban teljesitette — tájékoztat *Fazakas* György a földmunkás szakszervezet járási titkára. Szervezetünk az osztályharc szellemében eredményesen működött közre ennek az eredménynek az elérésében. Kiméletlen harcot folytattunk a kulákok ellen. Vigyáztunk arra, hogy földjét idejében bevesse és ne szabotálhasson. *János* Márton szilágyzováni földmunkás kitüntetést is kapott a kormánytól. Körzetfelelős volt s igen szép munkát végzett.

— A szabotáló kulákok elleni küzdelemben — folytatja Fazakas György — lelepleztük *Lukács* István lompirti kulákot, aki 1947 óta dolgoztatta testvérét és annak öt gyermekét anélkül, hogy bármit is fizetett volna. Közbenjárásunkra 15.725 lejt kellett azonnal kifizetnie. Lelepleztük továbbá *Kovács* Ferenc borzási kulákot, aki *Péter* András nevezetü munkásának nem volt hajlandó kifizetni a törvényes munkadijat. Péter András ma már megkapta az 5000 lejt. Hasonló módon léptünk fel *Csomos* bagosi malomtulajdonossal szemben, aki alkalmazottjának *három év óta nem fizetett.* Most 132 ezer lejt kellett egyszerre kifizetnie. Igy igyekszünk dolgozó szakszervezeti tagjainkon segiteni és állandóan azon vagyunk, hogy minél hivebben képviseljük érdekeiket s minél magsabbra fokozzuk öntudatukat — *fejezte be Fazakas György.*

A földmunkás szakszervezettel egyidejüleg kemény osztályharcos politikát folytat a szilágysomlyói Magyar Népi Szövetség is. Élénk falumunkát végeznek és fokozzák a dolgozó földmüvesek felvilágositását. Ennek köszönhető, hogy a szervezet állandóan erősödik. Különösen jó hatással volt a tagokra a szervezetben legutóbb megejtett tisztogatás. Többek között, amint jelentettük, akkor zárták ki a MNSz-ből dr, *Szentpéteri* Elemér ügyvédet, majd pedig *Vass* Ferenc feketéző kereskedőt és *Laczai* János kulákot.

Mindkét szervezet a Román Munkáspárt irányitásával végzi feladatát s egyre komolyabb erőt képvisel a dolgozó földmüvesség mozgositásában és a munkás-paraszt szövetség megerősitésében.

SINKA ZOLTÁN

Növelik a nagykárolyi étolajgyár termelőképességét

Mit mond Gerhes Miklos öreg gépész az egykori Károlyi urakról és mai életéről?

NAGYKÁROLY. — *(Kiküldött munkatársunktól.)*

— Huszonkét évig voltam gróf Károlyi Gyula uradalmában gépész és életem javát nála nyomorogtam végig. Tizennégy gyermeket, hét leány és hét fiut neveltem fel tisztességben. A legidősebb fiam, a Sándor, negyven éves. Lakatos Nagybányán, a Phönixnél. Ez volt a multam. Munka rogyásig, nagy család. Küszködés és örökös remegés a holnapért. Nem nyomják-e le béremet, vagy nem mondják azt, hogy holnap már ne jöjjön be Miklós bácsi, mert nincs munka.

Olajos kék ruhájában ott áll a nagykárolyi „Ardealul" olajgyár gépházának ajtajában, félszeme a gépen. A feszmérőn és egyéb müszereken és igy beszélgetünk.

— Igen, — folytatja egy pillanatnyi szünet után —, felhivattak az üzemi bizottsághoz. Gerhes bácsi, mondta a titkár, a gyár dolgozói közül tizenöten, azok, akik meghaladták a korhatárt, nyugdijba mennek és három pedig betegség miatt. Mit szólna hozza maga is? Nem akarna nyugdijba menni?

— Hát aztán, mondom én neki — folytatja egy csavart megszoritva a kazánon —, olyan öregnek tart? Vagy nem végzem el jól a munkámat?

— Dehogyis nem, nyugtatott meg, de Gerhes bácsi, már elrepült az idő. Hát az igaz, bólintottam rá, mert már jónéhány unokám is van. De éppen most álljak ki a munkából? Most, amikor a Gyula fiam tengerész, a kisleányom tanitóképzőbe jár és állami ösztöndijat kap. Ez a legkisebb. A nagyobbakat nem tanitathattam, mert akkor még nem volt Népköztársaság — emlékezik vissza élete küzdelmes szakaszára az öreg *Gerhes* Miklós, azt felderült arccal folytatja:

— Azt hiszem, még sem megyek nyugdijba.

— Hány éves?

— Hatvanöt éves.

— Hát nem volna mégis jobb pihenni? Nem dolgozott eleget egész életében?

Egy kicsit gondolkozik. Hirtelen közben valami babrálni valót talál a kazánon. Onnan fordul vissza felénk és elszántan felel meg kérdésünkre:

— *Nem, ma dolgozni kell és nem pihenni. Gyárunk megnagyobbodik. Az Állami Terv nagyobb kapacitást biztosit üzemünknek. Uj finomitók, korszerü magraktárak épülnek. Iparvágányt kapunk. Két uj kutat furunk a gyár területén, hogy ne küzdjünk örökös vizhiánnyal. Nem rég fejeztük be az uj kazánházat. És itt, mikor a munkát ujra megkezdtük még minden romokban hevert. Egyik munkástársamat, Kiss Károlyt, aki több jólsikerült ujitással vitte előbbre a termelést, most választották be a megyei ideiglenes bizottságba. Az uj fizetéseinket a felülvizsgálat alkalmával jól állapitották meg. Egyszóval, mindennel meg vagyok elégedve és most menjek nyugdijasnak?*

A gőz nyomását jelző feszmérő mutatója kritikus pont felé kúszik. Az öreg félbeszakitja szavait, hogy a kazán hivásának eleget tegyen.

— Igaza van, Gerhes bácsi — szoritjuk bucsuzásnál az öreg érdes markolásu tenyerét —, ma dolgozni, mindenkinek minél többet kell dolgozni, akkor épül meg a mi világunk.

Májusi nap ragyog az utcán és a gyerekkocsikból csodálkozó szemek tágulnak a körülöttünk, az értünk épülő uj világra.

(—t. k.—)

Az alsórákosi bányamunkások önkéntes munkája

ALSÓRÁKOS. — (Levelezőnk irja.) Az alsórákosi bányamunkásság vállalta, hogy az Állami Terv keretében május hónapi termelési tervét 20 százalékkal túlhaladja. Ezzel egyidejüleg nagyobbarányu önkéntes munkát is vállalt. A község dolgozóival együtt május hónap folyamán megkavicsozták a község főutcáját. Medgyes város részére pedig ugyanosak utjavitási célokra, 100 ezer kiló zuzott kavicsot termel ki és azt vagonokba is rakja.

A bánya lakatosmühelye a nagyszabásu önkéntes munkavállaláson felszerelte [illegible] és megkezdte az önkéntes elkészitését jelentette be.

VÁRADI BÉLA

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 22., II. emelet. Telefon: 15—11.

Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411—1949. társascég sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszámla: 40.625.

Harmine éves a lett egyetem

Szovjet-Lettország egyeteme, idén ünnepelte meg harmincéves évfordulóját. Az egyetemet annak idején, az operával, a színházzal és a müvészeti akadémiával együtt, Lettország első szovjet kormányának 1919-es rendeletével alapitották. A lett szovjetköztársaság államháztartásába az 1949-es év egyetemi céljaira 36 millió rubelt irányzott elő. A diákok nyolcvan százaléka állami ösztöndijban részesül.

HAJÁK Károly hegedü estje a Magyar Müvészeti Intézet disztermében, május 14-én, szombaton este 8 órakor. A válogatott müsoron Csajkovszki és Mendelssohn hegedüversenyek is szerepelnek; zongorán kisér: Ütő Mária.

A RDNSz KOLOZSMEGYEI SZERVEZETÉNEK napközi otthonai mellett müködő segélyző bizottságok vasárnap, május 15-én délután 5 órai kezdettel éjfélig tartó nagy majálist rendeznek a Ion Creanga (Haller)-utca 4. sz. alatti „Elena Pavel" napközi otthon kertjében. A bevételt a napközi otthonok felsegélyezésére fordítják.

A CSIKSZÉPVIZI JÁRÁS NYERTE MEG a csiki vetési csatát. Kétezerszázharmincnégy hektár területet vetettek be a dolgozó földmüvesek. Ezzel az eredménnyel az előirányzatot 72 százalékkal haladták tul.

GYERMEKEK JÁTÉKA MIATT MAJDNEM LEÉGETT Kézdimartonfalva. Április 30-án délután az egyik kisgazda udvaráról lángok csaptak fel és rövid idő alatt négy gazdasági épület égett le. A kirendelt tüzoltóság éjfélre eloltotta a tüzet. Ennek ellenére 12 gazdasági épület leégett. Czek István földmüves sulyos égési sebeket szenvedett. A tüzet két gyermek játéka okozta, akik a sertésólban tüzet raktak.

KI AKARTA FORGATNI ÖRÖKSÉGÉBŐL Kovács Károly nyárádgálfalvi feketéző a marosszentgericei Kuti Kálmán szegényföldmüvest. Tettét Iszlai Géza, volt ügyvéd segitségével akarta végrehajtani. Az ügy biróság elé került. A felebbezés után a marosvásárhelyi itélőtábla az itéletet megsemmisitette — mely a feketéző javára szolgált — és elrendelte az ügy ujratárgyalását.

MUNKÁSKLUBOT AVATTAK a nagyváradi Mioara bőrgyár dolgozói. A könyvtárat most rendezik be. Az otthonban sakk, billiárd és asztalitenisz áll a dolgozók rendelkezésére.

A PÉNZÜGYMINISZTÉRIUM közli az érdekeltekkel, hogy a fizetések alkalmával használt 1. és 2. számu fizetési listát (Stat de plata), valamint a társadalombiztositó alap javára történt befizetéseknél használt kimutatás nyomtatványait (bordero) ezután megküldik a vidéki ideiglenes bizottságok mellett müködő pénzügyi osztályoknak. Igy a vidéki vállalatok és intézmények ezeket a nyomtatványokat az illető pénzügyi osztályoknál szerezhetik be és nem kell érte ezután Bukarestbe küldeniök.

FESTÉKOSZTÁLYT NYITOTT A SZATMÁRI ÁLLAMI VASÁRUHÁZ. A festékáruosztály május hó 1-én nyilt meg. Az előkészületi munkálatokat a vállalat alkalmazottai Május elseje tiszteletére önkéntes munkával végezték.

RENDKIVÜLI MELEG FOGADTATÁSBAN RÉSZESITETTÉK Temesváron a bolgár milicia müvészegyüttesét. A müvészegyüttes énekszámokkal és bolgár népi táncokkal szórakoztatta a dolgozókat.

A KERESKEDELMI ÉS ÉLELMISZERIPARI szektor igazgatási keretének neveléséért a kereskedelmi és élelmezésügyi minisztériumban tanfolyamot szerveztek. A tanfolyamra 58 munkás és minisztériumi tisztviselő iratkozott be. A tanfolyam két hónapig tart.

JÓLSIKERÜLT MNSz ELŐADÁST TARTOTTAK MAROSHÉVIZEN. A MNSz helyi szinjátszó csoportja Moilere „Duda Gyuri" cimü háromfelvonásos szindarabját mutatta be. Az előadást számos dolgozó nézte végig.

NÉGY HÓNAP ALATT 12 MILLIÓ LEJT FORDIT KÖZMUNKÁK elvégzésére a nagyváradi ideiglenes bizottság. A májusi munkálatok elvégzésére több mint hárommillió lejt irányoztak elő.

Többfelé még kisebb eső

Európa legnagyobb részét még mindig sarkvidéki eredetü hideg levegő boritja. A magasabb légrétegben azonban a Feketetenger felől melegebb levegő áramlik nyugat felé és kiadós esőzéseket, a hegyekben havazást okoz, az Alpok és a Kárpátok környékén.

Erdélyben csaknem mindenütt volt ujból eső. Kolozsváron tegnap délben 14 fok, este 9 órakor 10 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 765 mm., gyengén emelkedő irányzatu.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS PÉNTEKEN DÉLIG:

Mérsékelt, helyenként élénkebb északi, északkeleti szél, többfelé, főlag nyugaton még kisebb eső. Hűvös idő.

A KOLOZSVÁRI

MNSz hirei:

Május 12-én, csütörtökön este 7 órakor I. kerület utcafelelősei aktiva ülése a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Május 12-én, csütörtökön este 7 órakor II. kerület utcafelelőseinek aktiva ülése az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházban.

Este 7 órakor III., Irisz és Hóstát kerületek egybevont utcafelelőseinek aktiva értekezlete a Böszörményi-utca 12—14. szám alatti III. kerületi székházban.

Este 7 órakor a IV. kerület utcafelelőseinek aktiva ülése a Horea-uti székházban.

Este 7 órakor V. és VI. kerület egybevont utcafelelőseinek aktiva értekezlete a Mócok-utja 84. szám alatti állami iskola termében.

Május 13-án, pénteken este 7 órakor szervező, közművelődési, sajtópropaganda és adminisztrációs felelősök szakbizottsági ülése a Molotov utca 16. szám alatti székházban.

Május 14-én, szombaton délután 6 órakor I. kerületi vezetőségi ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 7 órakor I. kerület szervezőbizottságának ülése a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 7 órakor V. kerületi vezetőségi ülés a Józsa Béla-utca 23. szám alatti állami iskola termében.

Nagyarányu fakitermelési és fásitási munkálatokat végeznek a kolozsvári erdőkben

KOLOZSVÁR. — Május hónap folyamán a városi erdőkben nagyarányu fakitermelési, valamint fásitási munkálatok kezdődnek. Az erre vonatkozó tervet a városi ideiglenes bizottság mezőgazdasági osztályának erdészeti ügyosztálya már korábban kidolgozta. A munkálatok elvégzésére hatalmas összegeket fordítanak.

A papfalvai erdőből 266 ezer lej költséggel 1400 öl tüzifát termelnek ki és hántanak meg. A kitermelt 1400 öl fa lefejtett kérgét összegyüjtik és Kolozsvárra szállitják. Hatszáz öl hántatlan fát felvágnak. A felvágási munkákra 66 ezer lejt forditanak. A melegszamosi erdőben 1000 öl tüzifát felvágnak, melyből 461 ölet Kolozsvárra szállitanik. A felvágási költségekre 110.000 lejt és a szállitási költségekre 99 ezer lejt forditanak.

Az ideiglenes bizottság illetékes ügyosztálya nemcsak a fa kitermeléséről, hanem annak visszaültetéséről is gondoskodott. A terv szerint a Filip-havasi erdőben 300.000 lucfenyő csemetét ültetnek el. A faültetési munkálatok elvégzésére 163.500 lejt irányoztak elő. Ebben az összegben az ültetési munkálatok dija, a szállitási költségek, valamint a munkásbarakok épitésére forditott összegek szerepelnek.

A lombi és a Filip-havasi erdőkben faiskolákat létesitenek. A magvak beszerzésére, a föld megdolgozására és az elültetésére 26 ezer 600 lejt forditanak.

A munkatervben a községi legelők gondozása is szerepel. A munkálatok fedezésére 140 ezer lejt forditanak. Megszervezik az állatok legeltetését és szerződéses állatőröket alkalmaznak a községi legelőkön.

Kolozsvári NAPLÓ

NYILVÁNOS KÖZGYÜLÉST TART A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG

KOLOZSVÁR — A városi ideiglenes bizottság a városrendészeti terv elkészitése, az előterv bemutatása és megbeszélése végett népi közgyülést hiv egybe. A gyülést május 14-én délután 16 órakor az ideiglenes bizottság székházának nagytermében tartják. A gyülésen bárki résztvehet.

ELKÖLTÖZIK A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG

KOLOZSVÁR — A városi ideiglenes bizottságtól szerzett értesülés szerint, az ideiglenes bizottság a közeljövőben a volt városháza épületéből elköltözik. Az ideiglenes bizottság összes alosztályaival a Malinovszkitéri volt kereskedelmi és iparkamara, valamint a volt pénzügyigazgatóság épületébe megy át.

A két épületben a takaritási és tisztitási munkálatokat már megkezdték.

MÁJUS 15-IG LEHET KIVÁLTANI A TÜZIFAJEGYET

KOLOZSVÁR — A kolozsmegyei kereskedelmi igazgatóság közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelmi és élelmezési minisztérium rendelkezése értelmében az intézmények, vállalatok és háztartások a tüzelőanyag vásárlásra jogositó jegyeket május 15-ig vehetik fel. Ezen határidő letelte után a megyei kereskedelmi igazgatóság tüzelőanyag vásárlására jogositó jegyeket nem ad ki.

A VILÁGOSSÁG RÁDIÓ MÜSORA

Central University Library Cluj

Péntek, május 13

BUKAREST

BUKAREST I. 6.00 Hirek. 6.15 Zene. 6.20 Torna. Utána zene. 6.50 Hirösszefoglaló. 6.55 Hirek oroszul. 7.00 Zene. 7.30 A Scanteia vezércikkének ismertetése. 7.40 Hanglemezek és közlemények. 12.30 A dolgozó emberek harcából. 13.00 Vizállásjelentés. Müsorismertetés. 13.07 Hangverseny. 13.25 Sajtószemle. 13.55 Közlemények. 14.00 Szovjet kulturkrónika. Szovjet dalok. 14.30 Hirek. 14.45 Hanglemezek. Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Hanglemezek. 15.30 Müsorajánlás. 18.00 Gyermekóra. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Filmzene. 19.10 Filmismertetés. 19.25 Hanglemezek. 19.30 Ifjuság órája. 20.00 Hirek. 20.15 Közlemények. 20.18 Énekszámok. 20.38 Román népi énekek. 20.45 Irókról. 21.00 Klasszikus zene. 21.30 Sporthirek. 21.35 Csajkovszkij zene. 22.15 Hanglemezek. Közlemények. 22.25 Orosznyelvü hirek. 22.30 Hegedüszóló. 23.00 Könnyüzene. 23.30 Hirek. 23.55 Román népzene.

BUKAREST II. 13.00 Klasszikus zene. 14.00 Énekszámok. 14.20 Könnyüzene. 14.30 Hirek. 14.45 Hanglemezek. 15.00 Müsorismertetés. 19.30 Ifjuságí óra. 20.00 Bach-zene. 20.15 Jiddis nyelvü előadás. 20.45 Könnyü szórakoztató zene. 21.30 Szavalat. 22.00 Hirek. 22.15 Hanglemezek. Utána szórakoztató zene.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 7.45 A nagy tervről. 8.00 Magyar nóták. 11.30 Csajkovszkij: Aurora násza. 12.15 Mindenki muzsikája. 13.00 Asztali muzsika. 14.15 Rádiót a dolgozóknak! 14.45 Brahms: 16 keringő. 15.00 Magyar nóták. 16.40 Marxista-leninista negyedóra. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 17.20 Ne nem szállok fel!... 17.35 Termelési hiradó. 18.15 A név bajjal jár. 19.15 Részletek Gounod Faustjából. 19.30 Falurádió. 20.50 „Ujjé a Ligetben nagyszerü." Vidám, zenés revü 23.00 Tánczene.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 A nőszövetség müsora. 7.30 Szórakoztató zene. 8.10 Tarka zenekari muzsika. 9.00 Jazz együttes. 10.15 Bagossy Judit zongorázik. 14.30 Ifjusági énekkarok. 15.00 Szines szöttes. 16.00 Jazz kamarazene. 16.30 Könnyü zene. 17.00 Tánczene. 18.00 Az ifjuság hangja. 18.20 Paul Robeson énekel. 18.30 Beethoven: Népdalfeldolgozások. 19.00 Jobb későn, mint soha. 19.30 A rádiózenekar játszik. 20.40 A rádió szabadegyeteme. 21.40 Kiváncsi mikrofon. 21.55 A svéd rádió ajándéklemezeiből. 22.30 Sziv küldi szivnek szivesen.

Szombat, május 14

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Pontos idő. Hirek. 6.15 Zene. 6.20 Torna. 6.50 Hirösszefoglaló. 6.55 Hirek orosz nyelven. 7.00 Zene. 7.30 A „Scanteia" vezércikkének ismertetése. 7.40 Zene 7.57 Közlemények. 12.30 Hirek. 12.40 Hanglemezek. 13.00 Vizállásjelentés. Közlemények. 13.02 Müsorismertetés. Könnyü zene. 13.25 Sajtószemle. 13.55 Közlemények. 14.30 Hirek. 14.45 A Hadsereg órája. Közlemények. 15.20 Időjárásjelentés. 15.23 Hanglemezek. 15.30 Müsorajánlás. 18.15 Hanglemezek. 18.30 Oroszn yelvü tanfolyam. 19.00 Román népzene. 10.10 Kulturkrónika. 19.25 Román népzene. 20.00 Hirek. 20.15 Közlemények. 20.18 Hangverseny. 21.00 Belpolitikai események ismertetése. 21.10 Hangverseny folytatása. 22.00 Hirek. 22.15 Hanglemezek. Közlemények. 22.25 Orosznyelvü hirek. 22.30 Zeen. 23.00 Tánczene. 23.30 Hirek. 23.35 Zene. 23.55 Román népzene.

BUKAREST II.: 13.00 Hanglemezek. 13.20 Klasszikus zene. 14.00 Zongorahangverseny. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Hirek. 14.45 Könnyü zene. Müsorismertetés. 19.30 Az iskolások órája. 20.00 Tánczene. 21.00 Klasszikus zene. 21.30 Tánczene. 22.00 Hirek 22.15 Könnyü és népzene. 23.00 Hanglemezek. 24.00 Könnyü zene.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 7.45 Az élet és tudomány müsora. 8.00 Jazz-kamarazene. 11.30 Orosz muzsika. 12.15 Magyar notáik. 13.00 Májusban nyilnak a rózsák. 14.15 Mi van egy mondat mögött? 14.30 Könnyü dallamok. 15.30 Rádiót a dolgozóknak! Magyar parnasszus. 15.30 Zenei kaleidoszkop. 16.00 Deákné vászna. 16.20 Gyermekrádió. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 17.20 Tánczene. 18.15 Vidám zenés hétvége. 20.50 Rádióvarieté. 23.00 A székesfővárosi zenekar játszik. 23.40 Könnyü zene. 0.30 Jazz-számok.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Egy dolgozó nő naplója. 7.30 Liszt- és Kodály-müvekből. 8.10 Operarészletek. 9.00 Könnyü zene. 9.35 Görög és macedon gyermekek müsora. 9.50 A Vöröskereszt közleményei. 10.15 Délelőtti hangverseny. 14.30 Brahms-dalok. 15.00 Sziv küldi szivnek szivesen. 16.00 Muzsikáról mindenkinek. 16.40 Tánczene. 17.00 Közvetítés a Madách Szinházból: A kertész kutyája. 19.40 Falurádió. 20.00 Népnevelők negyedórája. 20.15 Operettrészletek. 21.40 Könyvszemle. 22.05 Sziv küldi szivnek szivesen.

Vasárnap, május 15

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 7.00 Reggeli zene. 8.00 Hirek. Müsorismertetés. 8.20 Sziv küldi szivnek szivesen. 9.00 Liszt müveiből 9.30 Református vallásos félóra. 10.00 Goldmark: Falusi lakodalom. 10.45 Külügyi negyedóra. 11.00 Mozgalmi dalok. 11.15 A központi honvéd müvészegyüttes zenekara uj magyar indulókat játszik. 12.15 Munkás énekkarok. 13.00 Cigány táncok. 13.15 Hangos Ujság. 14.15 Ünnepi hanglemezek. 15.00 Magyar nóták. 16.00 Halló, vasárnap délután. 17.10 Tánczene. 18.00 Mozgalmi indulók. 18.30 Falurádió. 19.30 Hangképek a vasárnap sportjáról. 20.50 Az 1002-ik éjszaka. 22.40 Mozart versenymüvei. 0.20 Hirek angol nyelven.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.00 Beethoven müveiből. 9.00 Szalai Lajos orgonál. 9.40 Mozgalmi dalok. 10.00 Fejtörő séta zenopotámiában. 11.00 Zenopotámia postája 11.15 Don Quijote. 12.15 Az Európa hangverseny zenekar játszik. 13.00 A néphadsereg hiradója. 13.20 Schubert: 12 Landler. 13.30 A rádió jazz-zenekara. 14.00 A házi együttes játszik. 15.00 Nagy elbeszélők. 15.20 Kovács Barna gitározik. 15.45 Vasárnapi krónika. 16.00 Szerelem — gyötrelem. 17.00 Magyar muzsa. 17.30 Komoly zene, vidám zene. 18.20 Operetthősök kongresszusa. 19.30 Kodály: gordonkaszóló szonáta. 20.00 Hangképek a vasárnap sportjáról. 20.30 Vasárnapesti szerenád. 21.35 Totó-hirek. 21.40 Zenei Hiradó. 22.00 Csendháborító.

Eisenhower tábornok történelmet hamisit

Eisenhower tábornok, a második világháboru angolszász vezérkari főnöke nemrég „Keresztes háboru Európában" cimmel könyvet jelentetett meg. A szerző „müvéért" 1 millió dollár honoráriumot kapott. Eisenhower könyve a nyugati front történetét tárgyalja. Az első fejezet az amerikai hadsereg siralmas helyzetét vázolja, abban az időben, amikor a Pearl Harbouri japán támadás történt. Amerikának semmi lehetősége nem volt arra, hogy a japán ütésekre ellenütésekkel válaszoljon és 1942 tavaszán, Japán egyik fontos csendes-óceáni stratégiai pozíciót foglalta el a másik után. Közben Washingtonban végtelen tanácskozások zajlottak le, angol és amerikai katonai szakemberek között. Rengeteg tervet nyujtottak be. Köztük jellemzően egy olyan terv is volt, amely Liberiát ajánlotta kikötő helynek, ahonnan minden sietség nélkül meginditották volna az offenzivát Európa ellen... A végén persze mégis azt határozták el, hogy az inváziót Angliából inditják meg.

1942-ben Amerika és Anglia kötelezettséget vállalt arra, hogy még abban az évben megnyitják a második frontot a fasiszta Németország ellen. A reakciós körök azonban

EGY PILLANATIG SEM GONDOLTÁK EZT KOMOLYAN,

hogy kötelezettségeiknek eleget tegyenek. A Szovjetunió és Németország kölcsönös felmorzsolódására spekuláltak. **Az angolszász tömegek azonban követelték a második frontot.** „Ez zavart minket hivatásos katonákat" — irja könyvében Eisenhower tábornok. Ilyen és hasonló inditó okok miatt kezdték meg az operációkat, egy teljesen haszontalan mellékfronton, Északafrikában. Helyénvaló, ha itt megemlitjük Eisenhower szerepét az északafrikai harci cselekmények kezdetétől egész a fegyverszünetig. Tudvalevőleg Anglia, csak hosszu alkudozások után, egyezett bele, hogy Eisenhower legyen a szövetségesek vezérkari főnöke. Afrikában azonban Eisenhower olyan ügyesnek mutatkozott, olyan nagyszerü „politikai generális" volt, ami éppen megfelelt **Churchillnek.** Ő is a második front elhuzásának feltétlen hive volt, **Churchill cinkosa, szövetsége.** Ilyen módon ő lett az angolszász főparancsnok s ahogy amerikai tisztek mondták, „a legjobb generális, akivel az angolok rendelkeztek".

Eisenhower négy fejezetet szentel a sziciliai és olaszországi hadműveletek leirásának. A történelem azonban megmutatta, hogy az egész olaszországi hadjárat nem volt egyéb

CÉLTALAN EMBER-, ANYAG- ÉS HAJÓPOCSÉKOLÁSNÁL.

Az olasz frontra 500 ezer embert küldtek és a németek ennek feltartóztatására egyetlen embert sem vontak el a keleti frontról.

A franciaországi inváziót a könyv 11 fejezetet szánt. A stratégiai helyzetben akkor az volt a döntő, hogy a szovjet hadsereg 3 éves harca, eleinte ellenállása, később ragyogó offenzivái folytán a fasiszta német hadsereg már megingott. Az angolszász katonai szakemberek ekkor már jól látták, hogy **a szovjet hadsereg a fasiszta hadsereggel egymaga is végezni tud.** Ekkor határozták magukat arra, hogy megcsinálják az inváziót. A partraszállásnál kiderült, hogy **a legendás Atlantifalnak nyoma sincsen.** A lövészárkokban kisszámu, gyengén felszerelt idősebb korosztályu német csapatok állottak. Az angolszász imperialisták azonban ekkor sem használták ki a számukra előnyös stratégiai helyzetet. Csigalassan vonultak előre. **Legfontosabb gondjuk a Szovjetunió gyöngitése maradt.** Eisenhower legtöbb helyen dicsekszik és igyekszik a maga személyes érdemeit kiemelni. Elfelejti azonban megirni az angolszász hadvezetőség és a főparancsnok rengeteg baklövését. Egyik legcsufosabb kudarcuk, az az eredménytelen kisérletük volt, hogy Brestet egy csapásra bevegyék. Rengeteg emberükbe és hadianyagukba került és már csak akkor foglalták el, amikor arra szükség nem volt. A közelben fekvő St. Nazaire és Lorient kikötőket az amerikai csapatok **egyáltalán nem tudták bevenni.** az ottani garnizonok már csak a háboru végeztével adták meg magukat. Más példa: ha a **normandiai hadmüveleteket csak** egy kicsi szakértelemmel végez**ték volna, az ottani német csapatokat fel kellett volna őrölniök.** De mivel véleménykülönbség volt az angol és az amerikai hadvezetőség között, Calais-tól nyugatra a két angolszász hadsereg között folyosó keletkezett és a német csapatok ezen a vékony korridoron át kivonultak. 1944 decemberében a Hitler-fasiszták kihasználták az angol—amerikai vezérkar lassuságát és offenzivát inditottak az Ardennekben.

Az angol-amerikai csapatok kritikus helyzetbe kerülnek

amelyből csak a szovjet hadseregek óriási téli offenzivája huzta ki őket.

„A szovjet harci csapatokkal való összemüködés sajnos nem volt elég szoros... Ha ez az ország az általános ügybe épp ugy belekapcsolódott volna, mint a többiek, a győzelmet valószinüleg sokkal előbb el lehetett volna érni..." — irja Eisenhower tábornok.

Ez persze nem igaz. Eisenhower tábornok történelmet hamisit, azért, hogy uszitson az ellen a Szovjetunió ellen, amely a náci pestistől mentette meg a világot.

Eisenhower másképpen is uszit a Szovjetunió ellen. Keresztes hadjáratot hirdet a kommunizmus ellen. Halálos félelemben él, mert a nyilvános elégedetlenség forradalommá nőhet.

4 munkásnő...

NAGYVÁRAD. (Levelezőnktől.) — A „Topanca" és „Trainica" üzemek egyesitéséből született „Dobrogeanu Gherea" cipőgyár helyiségeibe, ódon vár kacskaringós udvarain keresztül jutunk el. Kisérőnk, *Grünbaum* Erzsébet utközben elmondja, hogy jelenleg egy kilométer távolságra dolgozik a két egyesült üzem. Ez a távolság sok nehézséget okoz. De felszabadult kis sóhajjal teszi hozzá, hogy már csak rövid ideig tart. A város központjában fekvő volt Derby cipőgyárban javában folynak a munkálatok. Harminc-negyven munkás önkéntes munkája sietteti az uj mukahely miclőbbi üzembehelyezését. Juniusban már tető alá kerül az üzem, ahol majd az összes dolgozók munkaotthonra találnak.

Az első boldog május elseje...

Közben eljutottunk *Biró* Máriához. Nevető nagy kék szeme szerénységet árul el. A szegénységet gyermekkorában ismerte meg. Négyen vannak testvérek és öreg szüleit ő tartja el évek óta. Testvérével együtt dolgozik a „Dobrogeanu Gherea" cipőgyárban és most nagy kitüntetésben részesült munkájának elismeréseképpen. Május 1-én a Munkaéremmel tüntették ki.

— *Tizennégy éve dolgozom a szakmában és igyekeztem mindig tudásom legjavát nyujtani. Mégis, most érzem igazán a munka értelmét. Bekapcsolódtam a munkásmozgalomba, sokat tanultam, fejlődtem. A Román Munkáspárt nyujtott segitséget ahhoz, hogy magam is öntudatossá váljak, munkámat pedig céltudatossá tegyem. A mostani volt életem első igazi, boldog május elsejéje.*

Néhány asztallal odébb ül *Biró* Jolán, Mária testvérhuga.

— Igen nagy örömmel fogadtuk Mária kitüntetését — fordul felénk. Megérdemelte. Élete tele volt nehézségekkel, sokat küzködött. Most lesz különben menyasszony, s igy egyszerre pótolja az élet, az eddig elmaradt boldogságot.

Nem várjuk a mesebeli hercoget

— *Vőlegényem közülünk való, jó munkásfiu.* — Ennyit mond Mária. De szemei többet is elárulnak.

Megkérdezzük *Biró* Jolánt is, hogy halad a munkájával?

— Szomszédnőmmel, *Zucker* Katával vagyok versenyben. Megvallom őszintén, én egy kicsit gyenge vagyok a munkában. Egy éve dolgozom és az a szerencsém, hogy olyan munkatársam van, mint Kata. Tanit, nevel és olyan jó hozzám, hogy nem is tudok mást mondani, mint hogy ilyen munkatársat kivánok mindenkinek.

Kivánosian fordulunk *Zucker* Kata felé. Barázdás, sokat szenvedett arca, bársonyos szeme nyiltan néz a miénkbe, mikor arra kérjük, mondjon valamit magáról.

TEGYÜNK MEG MINDEN LEHETŐT...

— Huszonnégy évvel ezelőtt kapcsolódtam be a munkásmozgalomba. Rögtön börtönbe is kerültem. Azóta legalább annyit voltam illegálitásban, mint munkában. Aztán jött a deportálás, ahol hetvenéves édesanyámat vesztettem el. *Azt üzenem minden asszonynak, hogy tegyünk meg minden lehetőt, hogy ne legyen soha többé háboru.* A munkámmal nagyon elégedett vagyok, pedig nehéz a beosztásom. A normámat csak komoly munkával tudom tulhaladni. Igyekszem tehát leegyszerüsiteni a mozdulatok számát, kiküszöbölni a holtidőt.

Olyan mély benyomást keltettek Zucker Kata szavai, hogy alig tudunk szabadulni hatása alól. Ez az asszony példája a bátor, öntudatos munkás harcosnak.

Nagy Magdával, az üzem ifjusági felelősével kötünk még ismeretséget. Tizenhétéves és az üzem 35 ifjumunkásának a felelőse.

RAJTUNK MULIK...

— Az üzemi bizottság tagja vagyok — mondja *Nagy* Magda — én dolgozom fel az összes politikai kérdéseket, valamint az ifjusági kérdéseket. Természetesen a Párt utasitásai szerint és annak segitségével. Most, hogy az egységesitésen tul vagyunk, igazán rajtunk mulik, hogy fel tudjuk fogni az együttes munka erejét.

Elmenőben még pár szót váltunk a káderosztály felelősével, aki megkér, irjuk meg *Biró* Máriáról, hogy *ügyessége mellett ő az első minden önkéntes munkában. Egyszerüen és természetesen viseli kitüntetését, épp oly szerény és szolgálatkész, mint azelőtt.* Őszinte, nagyon megérdemelt sikere volt.

Üdvözöljük *Biró* Máriát az összes dolgozó nők nevében és még sok megérdemelt sikert és boldogságot kivánunk.

L. Bányai Erzsébet

Erősödött a szervezeti élet, a felvilágositás és a kulturmunka a gyalui MNSz-ben

GYALU (Levelezőnk irja) — A Magyar Népi Szövetség gyalui szervezete április hónapban versenyben volt a kolozsvári szervezettel. Jelentjük, azért, hogy április folyamán a következő munkát végezte szervezetünk.

A hónap folyamán **három intézőbizottsági** ülést tartottunk, melyen az április, majd a májusi munkatervet vitattuk meg és feldolgoztuk a Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3—5-i plenáris ülésének a határozatát. A határozatot, valamint a munkatervet is az utcagyülések keretében is megvitattuk az utcafelelősök és az intézőbizottsági tagok által összehivott értekezleteken. Ezenkivül tagjaink teljes odaadással vették ki részüket, mind a vetési munkában, mind pedig a munkálatok ellenőrzésében.

Kulturtéren az olvasókörök keretében minden héten két este felolvastuk és megvitattuk a fontosabb cikkeket a napilapokból és a folyóiratokból, valamint a különböző brosurákból. Ezenkivül minden vasárnap közös müsort rendezünk román testvéreinkkel, melynek kertében szindarabokat mutatunk be, valamint énekszámokat és szavalatokat. Április hónapban előadtuk a „Béke erői" és a „Tejes ember" cimü szindarabot, a dalárda pedig betanulta a „Vargáék ablaka" és „Ez a kislány" cimü népdalokat.

A bevételt a kulturotthon javára forditottuk.

A „Béke erői" cimü szindarabbal Kiskapuson is vendégszerepeltünk. Román testvéreinkkel együtt román és magyar táncokat tanultunk be és együttesen adtuk elő.

Utcafelelőseink pontos kimutatást készitettek a község valamennyi magyar lakójáról, teljes személyi adatokkal. Tagjaink létszámát 279-ről 316-ra emeltük, a tagdijhátrálékot pedig 96 százalékban behajtottuk.

Az önkéntes munka során az egészségházzal karöltve kitisztitottunk egy egészségtelen kutat.

A sajtóügyosztályunk az elmult hónapban jól dolgozott. Tagjai, *Bágyuj* Lajosné, *Nagy* Sándor, *Nagy* Sándorné, ifj. *Orbán* István és *Reiman Géza* testvéreink az olvasókörök keretében szép munkát fejtettek ki. Meg kell emlitenünk, hogy kulturális tevékenységünkben teljes odaadással veszik ki részüket a község magyar tanitói is.

A jólvégzett munka ellenére is, tudjuk, hogy nem elégedhetünk meg, még sok hibánk és gyengeségünk van, amit ki kell küszöbölni. Május hónap folyamán erre törekszünk.

WAGNER PÁLNÉ

A tordai üzemek *novemberre akarják teljesiteni az Állami Tervet*

Kik kaptak Munkaérmet Torda-Aranyos megyében

TORDA. — (Tudósitónktól.) A tordai Porcelángyár versenygyőztes munkásai a verseny eredménytől ösztönözve, öntudatos szocialista lelkesedéssel vállalták, hogy az Állami Tervet egy hónappal előbb, november hónap végére legvalósitják.

Elhatározásuk értelmében egyes csoportok és osztályok egymással versenyezve elérték azt, hogy a Silc fajance-osztály május 4-től havára juliusi munkatervet valósitja meg, mig a többi osztályok June-ra dolgoznak.

A Porcelángyár példájára Torda üzemeiben is, hasonló lelkes munkavállalások keretében teszik dolgozóink fogadalmat, hogy az Állami Tervben előirányzott munkákat az év végénél előbb fogják elvégezni.

Eddigi szorgalmuk elismeréseképpen, Népköztársaságunk kormánya a Munkaéremmel tüntette ki mindazokat az élmunkásokat, akik kiváló munkateljesitményükkel élre törve, példát mutattak munkástársaiknak és országunk szocialista épitését kiválóan szolgálták és előmozditották.

A Munkaéremmel kitüntetett dolgozóink névsora:

Porcelángyár: Silvesan Maria, Muresan Ana. **Üveggyár:** Urian Lazar, Tiliczki Jenő, Bucur Alexandru, Filip Margareta, Marincas Ioan. **Cementgyár:** Halmágy Ödön, Mircea Maria, Bega József. **Chemia:** Szász Domokos, Tusa György. **Proletarul:** Moldovan Maria, Rusu Ioan. **CFR:** Oniga Virgil, Soós Miklós, Buia Dumitru, Oltean Vasile. **Sodronyipar, Aranyosgyéres:** Szász Lajos, Apahidean Ana, Csobot Antal, Tusa György, Berar Ioan, Costinas Ioan, Radu Dumitru, Valea Ioan, Plamadeala Ioan. **Aranyosgyéresi Téglagyár:** Szabados Regina, Ioniciu Ilie. **Aranyosbányai Sovrompetrol:** Hadaruga Victor, Stoica Gheorghe, Malai Filimon. **Szindi kőbánya:** Kósa Sándor, Andreica Vasile. **Aranyosgyéresi Traktorállomás:** Demeter Albert, Lukács György, Goia Constantin, Cioara Vasile.

Példás munkateljesitményükkel előre lenditették az Állami Terv célkitüzéseit és ösztönzésül szolgáltak munkatársaiknak a több és jobb termelés fokozására.

NEMES MIKLÓS.

Világosság Sport

Az ifjak százezrei készülnek az Ifjumunkás-Kupára

KOLOZSVÁR. — Vasárnap az ország minden városában és községében megkezdődnek az Ifjumunkás Kupa-versenyek. A versenyt az egész országban hatalmas előkészületek előzik meg. E nagyarányu sportmozgalom az ország valamennyi gyárában és üzemében dolgozó, iskolájában tanuló, községében szántó-vető és katonai alakulatánál szolgálatot tevő ifjakat mozgósitja. A kupáért folyó küzdelem május 15-én kezdődik. Az előkészületi munkálatokat már mindenhol megkezdték.

Kolozsváron az Ifjumunkás Szövetség megyei bizottsága az ifjak mozgósitásáért már korábban lépéseket tett. A város valamennyi üzemében, gyárában és iskolájában ismertetik a mozgalom jelntőségét. Az iskolákban a tanárok és tanitók, a gyárakban és az üzemekben a szakszervezetek képviselői méltatják.

A versenyek alapos megszervezéséért az iskolákban, üzemekben, gyárakban és a hadsereg alakulatainál nagyarányu, népszerüsitő akciót inditanak. A sportpályákat a versenyek lezajlására már eleve előkészitik. Az ifjak igen nagy számmal kapcsolódnak be a tisztogatási munkákba. Önkéntes munkával megtisztitják és rendbehozzák a versenyek szinhelyét: a sportpályákat.

A szervezés vidéken is megindult. A vidéki ifjusági szervezetek sportfelelősei háromnapos megbeszélésen vettek részt a megyei bizottságnál. Itt tartózkodásuk alatt előadásokat hallgattak, hol az Ifjumunkás Kupa jelentőségét ismertették. A három nap letelte után visszatértek a falvakba. Megalakitották a bizottságokat és kidolgozták a munkatervet. A bizottságok feladata falvakon előkésziteni a versenyeket. A vidéki sportpályákon is megtették a tisztogatási és javitási munkálatokat. A munka jólhaladása érdekében a megyei bizottság minden járásba irányitót küldött ki, akik négy napi ott tartózkodásuk alatt a munkálatokat irányitják.

Szatmár, Szilágy, Szamos, Torda, Máramaros és Beszterce megyék sakkbajnokai Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A tartományi népi sakkbajnokságok küzdelmei, az ország nyolc központjában május 13-án kezdődnek meg. A három napig tartó döntő küzdelmeket Kolozsváron, a CFR Szakszervezet Horea-ut 5. alatti helyiségében tartják meg. Pénteken reggel 8 órakor a következő megyék bajnokai találkoznak Kolozsváron: — Szatmár Szilágy, Szamos, Torda, Máramaros, Beszterce és Kolozsvár. Meglepetésnek számit, hogy Kolozsvár szineit Kovács Ferenc gyalui tisztviselő képviseli, aki az elmult vasárnap legyőzte Hunyadi Jánost, Kolozsvár sakkbajnokát.

SPORTHIRADÓ

VASAS—HADSEREG
ökölvivó mérkőzés lesz vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Farkas-utca 16. alatti 2-es számu fiuiskola udvarán.

EGY ELMARADT NB II-ŐS
fordulót játszanak le május 15-én. *Temesváron:* CAMT—Dermata, *Nagyváradon:* CFR—Sportul Muncitoresc, *Sebesen:* Surianul—CFR Arad, *Resicán:* Metalochimic—Sodronyipar, *Szatmáron:* CFR—Aurul, *Marosujváron:* Solvay—CFR Turnu-Severin.

RNK—LENGYELORSZÁG
válogatott kosárlabda mérkőzés lesz vasárnap Bukarestben. Előzőleg Erdély női kosárlabda válogatottja Bukarest ellen mérkőzik meg. A főváros ellen játszó Erdély csapatában Kolozsvárról a két Kristye-nővér, Rostás Ilus, Bereczky Margit, Nagyváradról Kiss Rozália, és Delly Paraschiva, Marosvásárhelyről pedig Burian Mária és Zöldi Aranka játszik.

A KERÜLETI BAJNOKSÁGBAN
csütörtök délután 5 órakor a városi kispályán Textila—Bánffyhunyad, a Dermata-pályán Acél—Dinamo, a Victor Babes stadionban Sanitas—Hadsereg. Szamosfalván az AS Szamosfalva—Kisbács, pénteken délután 5 órakor a Victor Babes stadionban Vasas—KKASE, szombaton délután 5 órakor a Dermata-pályán Dermata II.—Élelmezők mérkőzése kerül lejátszásra.

Vasárnapra a következő mérkőzéseket tüzték ki: A Victor Babes stadionban délelőtt fél 9 órakor Victoria—Közalkalmazottak, fél 11 órakor Dohánygyár—KESE II., délután 5 órakor Hadsereg—Bánffyhunyad, a városi kispályán fél 9 órakor Iris—Hadsereg (Szászfenes), fél 11 órakor Vasas—Acél. Szamosfalván délelőtt 9 órakor AS Szamosfalva—Vegyes Szakszervezet, 11 órakor Hadsereg (Szamosfalva)—Minerul. A Gh. Gheorghiu-Dej pályán, amennyiben nem jön létre a nagy csapatok mérkőzése, ugy a Textila—Sanitas és a Dinamo—KKASE bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra.

Az Állami Magyar Szinház és az Állami Magyar Opera KÖZLEMÉNYEI

Az Állami Magyar Opera hosszu szünet után csütörtökön, május 12-én este 8 órakor a „Bánk bán"-t tüzte müsorára. A korhü diszletek és a Magyar Opera müvészi teljesitménye biztositják a forró sikert.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MÜSORA:

Május 13-án, pénteken este 8 órakor: BOLONDOS VASÁRNAP
Május 14-én, szombaton este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. Bemutató. D-bérlet.
Május 15-én, vasárnap délután 4 órakor: EGYSZER MAJD ÍGY LESZ...

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MÜSORA:

Május 12-én, csütörtökön este 8 órakor: BÁNK BÁN.
Május 15-én, vasárnap este: SZOROCSINCI VÁSÁR. (D-bérlet.)
Május 17-én, kedden este 8 órakor: CSODADOKTOR — EGY UKRÁN FALUBAN — MAROSSZÉKI HEGYEKBEN — ROMÁN RAPSZÓDIA.

AZ ÁLLAMI ROMÁN OPERA MÜSORA:

Péntek, május 13: LAMMERMOORI LUCIA. Katia Apostolova, a szófiai Állami Opera szopránénekesnőjének vendégszereplésével.
Vasárnap, május 15: TRAVIATA. Ilja Iosipoff vendégszereplésével.

MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: *A harmadik csapás:* Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.
MUNKÁS: *A harmadik csapás.* Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: *Tengeri sasok.* Előadások: 4, 6, 8 órakor.
POPULAR: *Jan Rohac.* Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
MAXIM GORKIJ: *Jan Rohac.* — Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.
UJ IDŐK: *URSS Hiradó 8. szám. Aurora Boreala. — Napsugaras ország. — Szovjet 9. szám. — Micky Maus. (Szines.) — „A boldogság dala."*
URÁNIA: *Tavaszi keringő.* Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés dija 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegü apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 20 lej pótdij fizetendő.

ADÁS—VÉTEL

GYÉKÉNY kertibutort vennék. Cim: Brassai-utca 15., I. emelet. 5. Délután 2—3 között. Gr. 128

MODERN, kombináltszoba, diófurniros eladó. András Endre, Alkony-utca 39., délután 2—6-ig. Tkv.

FÜRDŐKÖPENYT jóállapotban veszek. Németh szabó, Szabadságtér 14. 3017

FILEGORIA, üveges, vekendháznak alkalmas, eladó. Megtekinthető Monostori 13.; hátul az udvarban. Tkv.

RÁDIÓ, Standard, 3+1, 1 világvevő, kitünő állapotban és egy világos szürke, középtermetre való, majdnem uj férfiruha eladó. Motilor 45., ajtó 9. Tkv.

ELADÓ kétszemélyes, diófurniros rókamié. Holdvilág-utca 14. 3040

ELADÓ Singer varrógép, rólós iratszekrény eladó. Dózsa György 4. ajtó 11. 3038

ELADÓ ócska tégla, nagy rézüst, mosdó. Hajdu-utca 6. szám. 3004

VENTILÁTORT, négytizedest, percenkénti 2500—2800 forgással, 30—50 cm. átmérőjü szárnyakkal keres a Libraria Noastra. 3015

KOMBINÁLT szoba, kifogástalan állapotban, két fotell asztalkával, egy iróasztal irófotellel és zeneszekrény eladó. Amurg (Alkony)-utca 39. — Megtekinthető délután 2—6-ig. Tkv.

ELADÓ két majdnem uj férfiöltöny középtermetre, két öltönyre való ruhaszövet (egyik krémszinü), uj jégszekrény. Cim a kiadóban. 2985

FAVÁGÓGÉP ELADÓ Karl Marx-utca 25. Nagynál. 3031

EGY konyhaberendezés eladó. Bethlen-utca 21., asztalosmühely — 3029

ELADÓ komplett finom hálószobabutor. Megtekinthető délután. Karolina-tér 5. Nemes. 3027

ELADÓ egy ruhaszekrény. Brassai-utca 9. szabóság. 3026

ELADÓ Dánielkályha és egy vizkagyló. Motilor 105. Megtekinthető délután. 3027

HASZNÁLT borotvapengét veszek és köszörülést felelősséggel vállalok. Schwartz, Széchenyi-tér 29. 3025

ELADÓ divány. Házikoszt kapható. Fehérneműivarrást olcsón vállalok. Orbán Balázs 37. 3030

ELADÓ uj Dürkopp kerékpár. Danton-utca 13. d. u. 3—8-ig. 3033

SZIVATTYUSKUT csövekkel, csille (Bahnwagel) sinekkel eladó. Donát-ut 210. 3034

ZONGORAHANGOLÁST vállalok. Molotov-utca 30. 3039

HA JÓL akar borotválkozni, pengéjét fenesse Schwartznál. Széchenyi-tér 29 3025

VESZÜNK Ady, Villon verseskötöteket, Operakalauzt, müvészeti könyveket. Általában könyveket. Uhu, Molotov 34. 3042

INGATLAN—LAKÁS

ELCSERÉLNÉM kétszobás, komfortos, belvárosi lakásomat, egy szoba, komfortossal. Cimeket a kiadóba „Költségmegtérités" jeligére. 2987

SÜRGŐSEN eladó beköltözhető 3 szoba, konyha, speiz, nagy gyümölcsöskerttel. Tache Jonescu 69. 3011

SZÉP szoba konyháért két szoba konyha központi lakást cserélek. Költségeket megtéritek. Cim a kiadóban. 3036

ÁLLÁST KERES

PERFEKT gazdasszony, irodai teendőkben jártas, középkoru, egyedülálló asszony állást keres. Vidékre is elmegy. Kiss Irén, Campia Turzii, Emienscu 2. Tkv.

HÁZVEZETŐNŐNEK, vagy nevelőnőnek ajánlkozom rendes családhoz. Cim Slova hirdetési irodában. Tkv.

OKLEVELES ápolónő elmenne beteget ápolni. Május 1-utca 9. 3030

ÁLLÁST KAPHAT

AZONNALI belépésre alkalmaznak egyedülálló középkoru nőt gyermek mellé és kisebb háztartás vezetésére. Csertörő-u. 30. alatt 5—6 között. Kincses. Tkv.

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI koszoruk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEA-nál, Dózsa György-u. 22. Tkv.

ELVESZETT öthónapos fekete malac. Megtaláliója jutassa Iozn Creanga (Haller Károly)-utca 4—6. alá jutalom ellenében. 3041

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk kikölcsönzése. „Dáhlia", Hórea-ut 35. Tkv.

R. P. R.
Corpul Portareilor Tribunalului Cluj
Dosar No. 541—1948.

PUBLICATIUNEA DE VANZARE

In ziua de 16 Mai 1949, ora 9 dim. se vinde la licitatie publica in Cluj, Strada Baritiu No. 27, un dulap biblioteca, si un bufet de bucatarie.

Judecatoria Populara Urbana
Cluj. Dos. Nr. 1291—1949.

EXTRAS

din Cartea de judecata civila No. 1291—49. — Judecatoria admite actiunea reclamantei Szász Julianna din Cluj, declara desfacuta casatoria intre numitul sot si Szász Francise domiciliat in loc necunoscut.

A R.D.N.Sz. kolozsmegyei szervezetének napközi otthonai mellett működő segélyező bizottságok vasárnap, május 15-én délután 5-órai kezdettel éjfélig tartó

nagy majálist

rendeznek a napközi otthonok felsegélyezésére, a Jon Creanga (volt Haller) utca 4 szám alatti

„ELENA PAVEL" NAPKÖZI OTTHON KERTJÉBEN. (8-as autóbusz)

Vendégeinknek elsőrendü szórakozást biztositunk!

Zene Tánc Fatányéros Fagylalt Jégbehütött italok

Garázst

keresünk sürgősen bérbe 5—6 autóbusz részére

„SOMEŞUL"
állami kereskedelmi társaság
Kossuth Lajos-utca 5 szám.

FIGYELEM!
Fényképészek — Amatőrök
Megérkezett AGFA-Isopan 6×9 rollfilm
300 lej
Beszerezhető:
Librăria Noastră — a „Mi Könyvesboltunk"-ban
CLUJ—KOLOZSVAR
Piața Libertății—Szabadság-tér 31.
Telefon: 13-13

HETI LOTO!

A május 10-én megtartott huzás eredményeként 15-en lettek nyertesek. A prémium **453.410 lejes,** *igy egyenként a nyerők* **30.227 lejt** *kapnak kezükhöz.*

Nyerő számok: **19, 87, 15, 52, 30, 44, 29.**

Kik nyertek?

Buletin-szám:	*Játékkombináció:*
Seria O 421597	30 52 87
„ „ 426550	19 30 44
„ „ 460320	19 29 30
„ „ 460360	29 44 87
„ „ 463267	19 44 52
„ „ 463320	15 44 52
„ „ 467109	19 44 15
„ „ 467117	30 52 15
„ „ 487353	44 52 15
„ „ 493130	30 29 19
„ „ 495920	19 30 44
„ „ 499232	87 29 44
„ P 100004	29 15 30
„ „ 100143	15 29 19
„ „ 107512	15 19 29

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT No. 223.204/43. GRAFIKAI ÜZEMEK KOLOZSVÁR, BRASSAI-UTCA 7. SZÁM. Nr. ord. Cluj 446